Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Karácsond Községi Önkormányzat

2023-2028

TARTALOM

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3

Bevezetés 3

A település bemutatása 3

Értékeink, küldetésünk 8

Célok 8

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 10

1. Jogszabályi háttér bemutatás 10

2. Stratégiai környezet bemutatása 10

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 12

4. A gyermekek helyzete 32

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 51

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 59

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 68

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 74

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 75

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 76

1. A HEP IT részletei 76

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 76

Jövőképünk 77

Az intézkedési területek részletes kifejtése 78

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 94

3. Megvalósítás 102

A megvalósítás előkészítése 102

A megvalósítás folyamata 102

Monitoring és visszacsatolás 104

Nyilvánosság 104

Érvényesülés, módosítás 106

4. Elfogadás módja és dátuma 107

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" c. dokumentum szerint átdolgozva, Karácsond Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.
Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1],, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése után bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Karácsond település a Mátraalján, Gyöngyöstől 10 km-re délkeletre fekszik. Az M3-as autópálya átadásra került új szakasza a határában halad el, mely jelentősen javítja a település közlekedés földrajzi helyzetét. 1870 óta van vasútállomása a Budapest-Miskolc fővonalon. A 3000 fő feletti lakosságszámú helység a Mátra és az Alföld találkozásánál fekszik.
Felszínét tekintve az egyik legváltozatosabb község a megyében. Északi része a Mátra déli lejtőjére épült, míg déli része már az Alföldön fekszik. Földje ennek megfelelően csodálatos értékeket rejt. Északi részén, a tűzhányók láva talaján tüzes, kiváló bor terem, a déli, alföldi része pedig a gabona és mezőgazdasági termények számára nyújt optimális feltételeket. A falu alatt szénréteg (lignit) terül el. Itt ered a Büge patak. A község lakosságát négy artézi kút látja el tisztított, jó minőségű ivóvízzel. Éghajlata mérsékelten meleg-száraz, a csapadék évi átlaga 600-700 mm, az évi középhőmérséklet 9, 5-10°C, míg a napsütéses órák száma évente 1900-1950 között van. A táj, hegységelőtéri dombság. Legnagyobb tengerszint feletti magassága 180 méter (Tarógyius és az "Adácsi hegy"). Természetes növényzete cseres, valamint lágyszárú fajokból áll. A csenkeszek és a parajfélék már az alföldi hatást jelzik. Állatai kisvadak: mezei nyúl, fácán, őz és a különböző madárfajok. Ötven éve még túzok is élt az Olga major táján. Erdőterülete 6-7 %, talaja agyagos löszön képződött barna erdőtalaj. A föld alatt szénmező és gyógyvíz rejtőzik. Úthálózata kiváló. Megközelíthető a területén áthaladó M3-as autópályáról, a 3-as főúton, a Mátra - Gyöngyös - Tiszató összekötő úton, illetve a Budapest-Miskolci vasútvonalon.

Története:

A településen ősidők óta van emberi élet, ezt bizonyítják a Puky tónál fellelt régészeti leletek. Az első hiteles oklevél 1323-ból említi KARACHUND néven. Az Aba nemzetség szállásbirtoka volt, majd

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

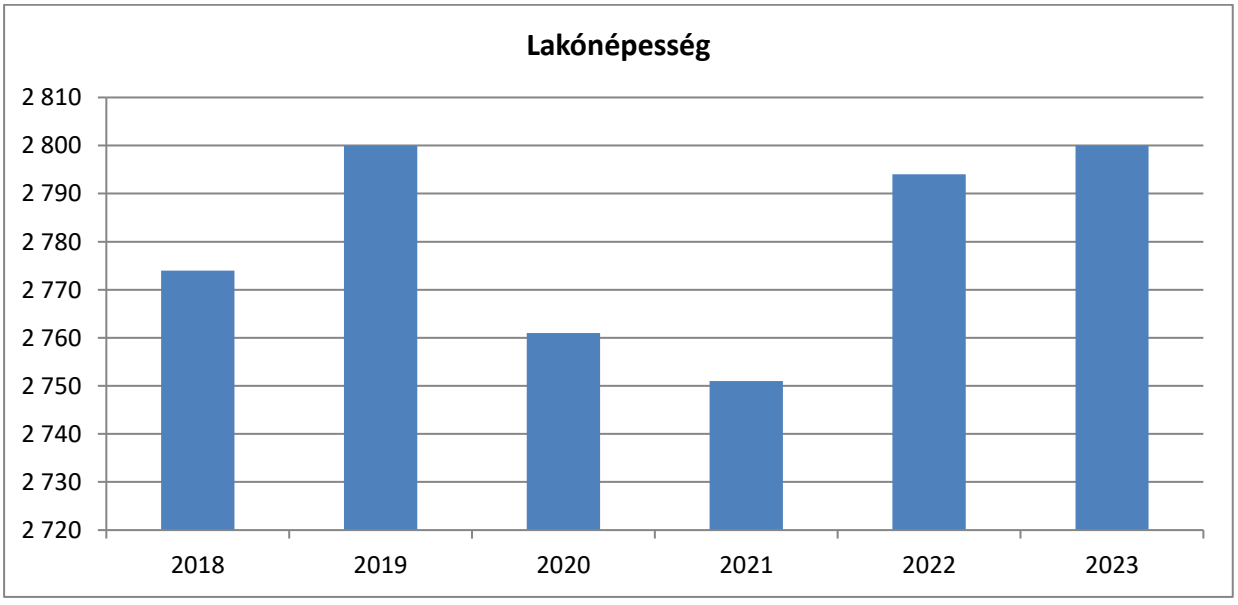
leszármazottjaik, a Csobánkák birtokolták, 1325-ben a Kompolti családnak adományozták. 1421-ben királyi birtokrész volt, melyet a Kompolt család kapott meg Isaszegért cserébe. 1522-ben örökösödési szerződés értelmében az Ország családé lett. A török adókönyvek szerint 1549-ben 19 lakott és 3 néptelen ház állt itt; 5 adóköteles, 4 elszegényedett és 6 elpusztult jobbágytelket írtak össze. 1589-ben az egri vár fenntartására szolgáltatták be a főpapi tizedet. Az 1770-es évek körül kisszámú magyar lakta a települést. A kuruc háború után 5 szlovák családot telepítettek a faluba. 1741-ben több földbirtokosa is volt: többek között Haller Sámuel, gróf Esterházy, gróf Draskovics családok, majd őket követték az Orczy, Gönczi, Puky családok. Az 1848-49-es szabadságharc idején Kossuth seregében 9 karácsondi jobbágy harcolt. 1871-től a falu nagyközségi rangra emelkedett; a XX. század első felében is nagyközségként szerepel a gyöngyösi járás területén. 1950-től önálló tanáccsal bíró község, majd 1984-től Gyöngyös városkörnyéki községe.

Demográfiai jellemzők:

Állandó népesség

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2018	2 774	bázis év
2019	2 800	100,94%
2020	2 761	98,61%
2021	2 751	99,64%
2022	2 794	101,56%
2023	2 800	100,21%

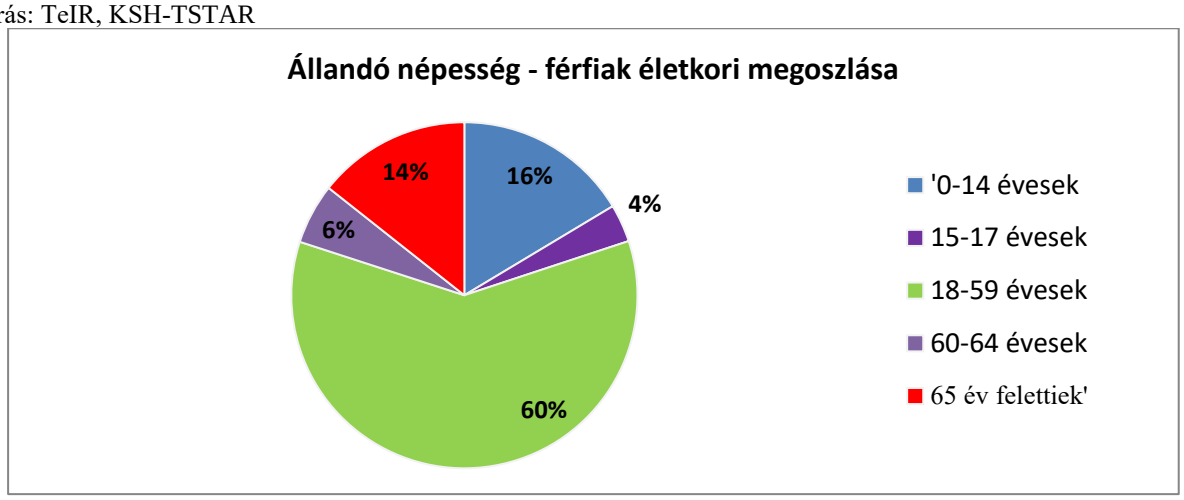
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

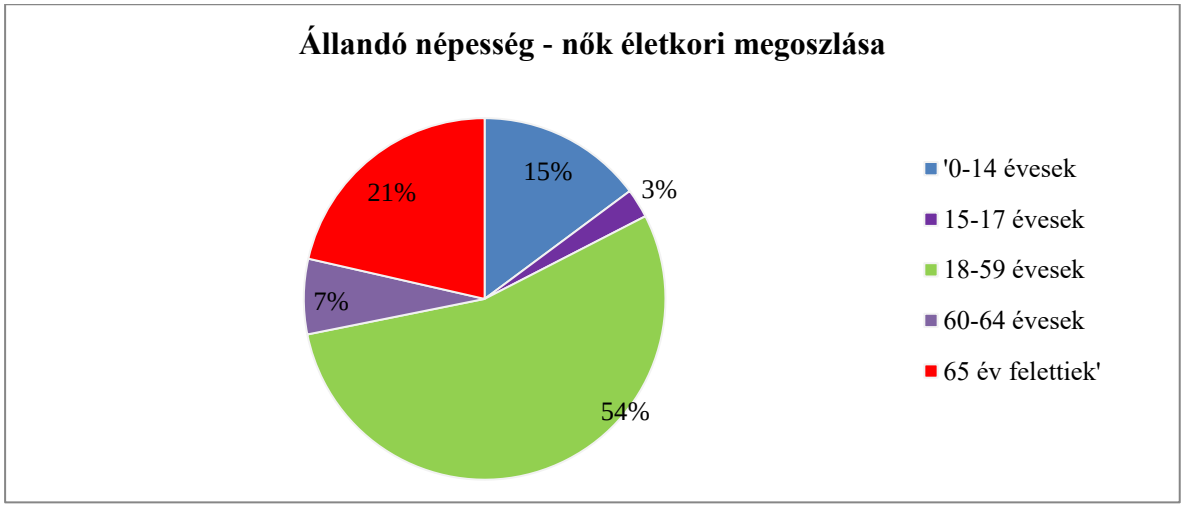

Az 1. számú táblázat egyértelműen mutatja, hogy Karácsond település lakónépessége (lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkezők száma) viszonylag állandó. A vizsgált időszakban 2021. évben volt a legalacsonyabb a lakosság száma, majd a kedvező otthonteremtési támogatási feltételeknek köszönhetően a lakónépesség száma újra emelkedett.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 415	1 531	2946	48,03%	51,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			99	3,36%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	232	227	459	7,88%	7,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	50	40	90	1,70%	1,36%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	850	833	1683	28,85%	28,28%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	80	103	183	2,72%	3,50%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	203	328	531	6,89%	11,13%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

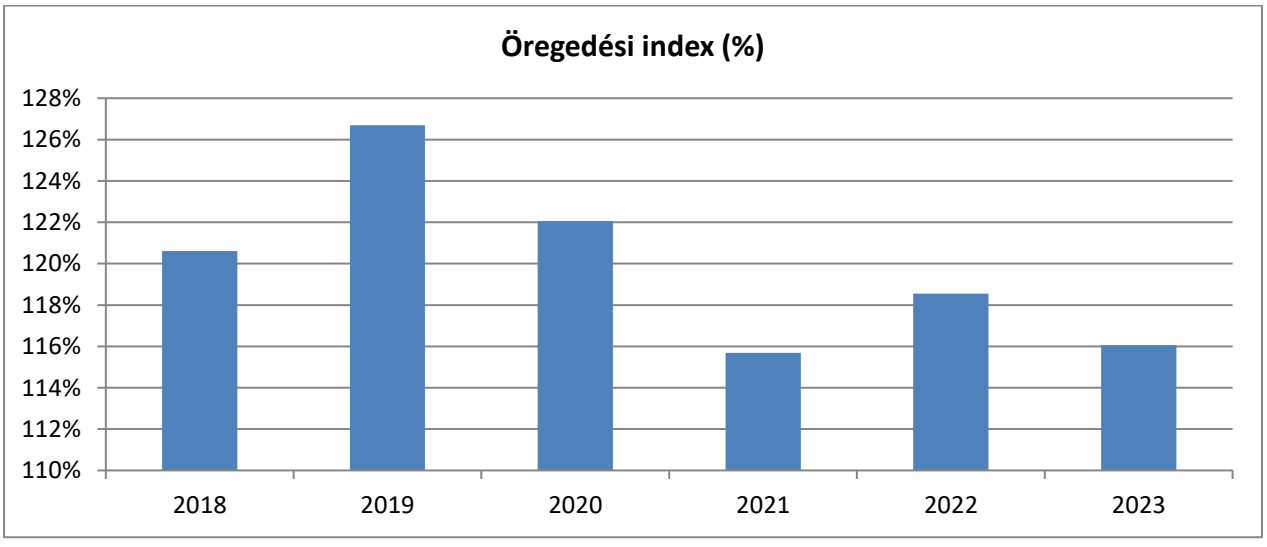
A 2. sz. táblázat, illetve a kördiagramok a 2021. évi állandó népesség (bejelentett állandó népesség) adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból és a kördiagramokból megállapítható, hogy míg a 60-64 éves korosztály tekintetében nincs, úgy a 65 év feletti korosztály esetében jelentős aránykülönbség tapasztalható a férfi és a női lakosság létszáma között. A település állandó népesség számából kitűnik, hogy Karácsond településen a női lakosok száma magasabb a férfi lakosokénál. Az adatok azt mutatják, hogy leginkább a 60 év feletti korosztály az, ahol a nők aránya jelentősen megemelkedik.

Öregedési index

Az öregedési index azt jelzi, hogy az állandó lakosok közül 100 fő 14 év alatti gyermekre hány fő 65 év feletti lakos jut.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2018	521	432	120,60%
2019	541	427	126,70%
2020	531	435	122,07%
2021	531	459	115,69%
2022	537	453	118,54%
2023	542	467	116,06%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

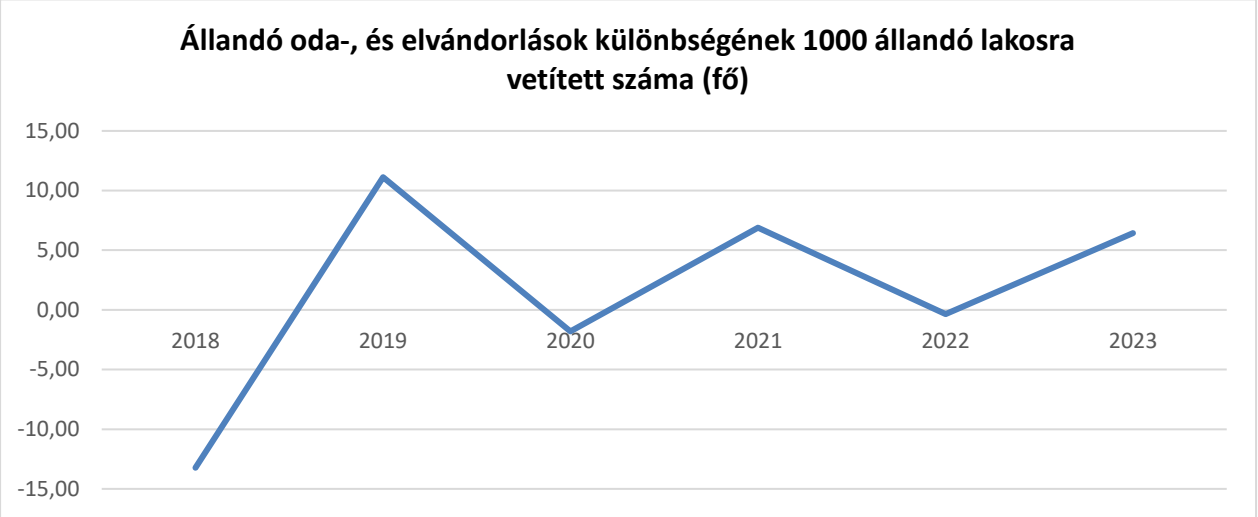

A 3. számú táblázat mutatja, hogy település öregedési indexe Karácsond település elöregedése csökkent, de továbbra is magas. Ez arra enged következtetni, hogy hogy a népesség szerkezete még mindig elöregedő. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy Karácsond településen az idősek fokozott ellátására, segítésére lesz szükség a jövőben.

Állandó népesség

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)** (TS 031)
2018	-13,23
2019	11,12
2020	-1,80
2021	6,89
2022	-0,36
2023	6,44

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlási mutató szerint a település a 2018-as zuhanása után 2019. évtől ismét nőtt a településünkre költözők száma. A mutatók szerint 2023. évben többen költöztek a településre, mint amennyien elköltöztek. Ebből arra lehet következtetni, hogy településünk vonzerője növekedő tendenciát mutat.

Természetes szaporodás

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2018	-5,72
2019	-5,38
2020	-10,07
2021	-10,16
2022	-5,41
2023	-3,93

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)

Az 5. számú táblázat értékei azt mutatják, hogy a halálozások száma meghaladja a születések számát. Ez arra enged következtetni, hogy a természetes szaporodás egyre inkább negatív irányba halad, csökken a gyermekkorúak száma és arány. Az aktív korosztály létszáma csökken, miközben nő a 60 év feletti korosztály létszáma nő.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett Karácsond számára is alapvető jelentőségű.
Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Cél, hogy Karácsond olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés Karácsond községben senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Karácsond Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

a) az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
b) a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
d) munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
e) a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
f) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatás

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az
esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti."
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához" alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),

amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban" (2021–2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat legfőbb célja a települési szintű feladatellátás szakszerű ellátása érdekében összehangolni az együttműködést más szervekkel. Cél továbbá a fejlődés az önkormányzati szolgáltatások területén, fejlesztési projektek és pályázatok lehetőségeinek kihasználásával. Az önkormányzat költségvetése és a település társulási szerződései a célok ismeretében készülnek.

Karácsond Községi Önkormányzat a Helyi Esélyegyenlőségi Programjának készítése során az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Kistérségi Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Terv – Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása;
- Karácsond Községi Önkormányzat Gazdasági Programja.
- Karácsond Községi Önkormányzat Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve
- Karácsond Községi Szociális szolgáltatástervezési koncepció

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Karácsondi munkavállalók főként Gyöngyösön dolgoznak, a településnek aktív kapcsolata van Gyöngyössel. A gyöngyösi kistérség besorolása szerint a "fejlődő" térségek, közé tartozik, de kistérségen belül is mutatkoznak fejlettségbeli különbségek, melyek a mind a gazdasági, mind a társadalmi téren megmutatkoznak.

Karácsond Községi Önkormányzat szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásainak többségét társulás formájában látja el.

A Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása látja el többek között a hajléktalanok átmeneti otthonával, a családok átmeneti otthonával kapcsolatos feladatokat.
Az Abasári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás ellátja a a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat feladatait, aszociális étkezés és a házi segítségnyújtás feladatait is, valamint az Idősek Nappali Ellátásának feladatait.

A társulások közül az utóbbi rendelkezik térségi esélyegyenlőségi programmal. Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételére jogosulttá válnak, mely a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a *VÁTI* Nonprofit Kft. (teljes nevén *VÁTI* Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, TÁKISZ, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban.
A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészeken, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többtízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.
A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni - az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül - pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi

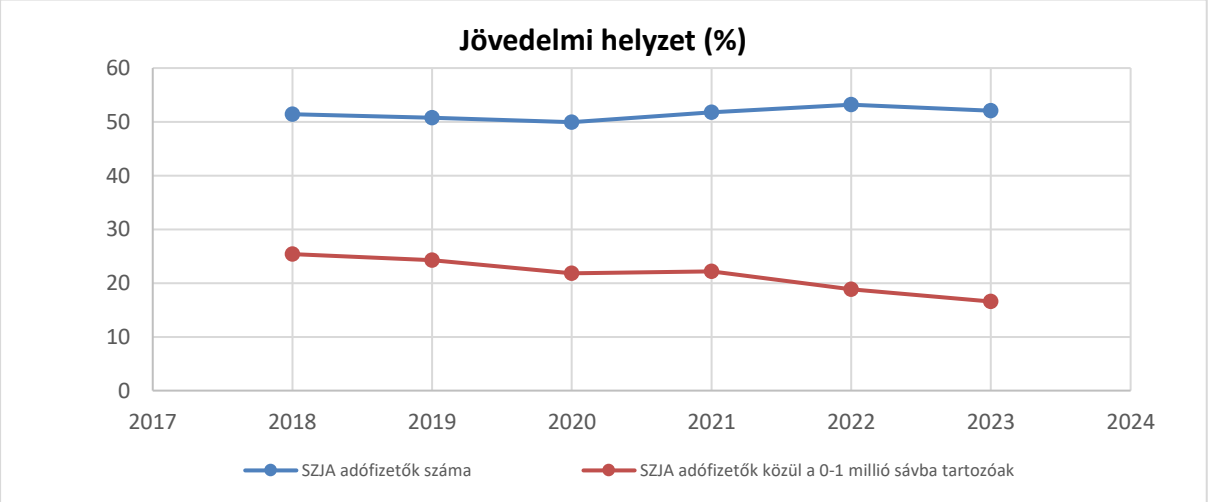
teljesen egymást.

Karácsondon élők tapasztalatai, véleményei alapján egyre nagyobb a cigány (roma) lakosság száma a településen, de erről azonban hivatalos nyilvántartás nem készült.

Jövedelmi helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	**Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók**
Év	**az állandó népesség %-ában** (TS 059)	**az SZJA adófizetők %-ában** (TS 060)
2018	51,41	25,39
2019	50,77	24,26
2020	49,93	21,82
2021	51,77	22,16
2022	53,18	18,85
2023	52,04	16,57

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 3.1.sz. táblázat mutatja, hogy az állandó népesség több, mint fele fizet személyi jövedelemadót, tehát dolgozik és az utóbbi években csökkent azok aránya, akik a 0-1 millió forintosjövedelemsávba tartoznak.

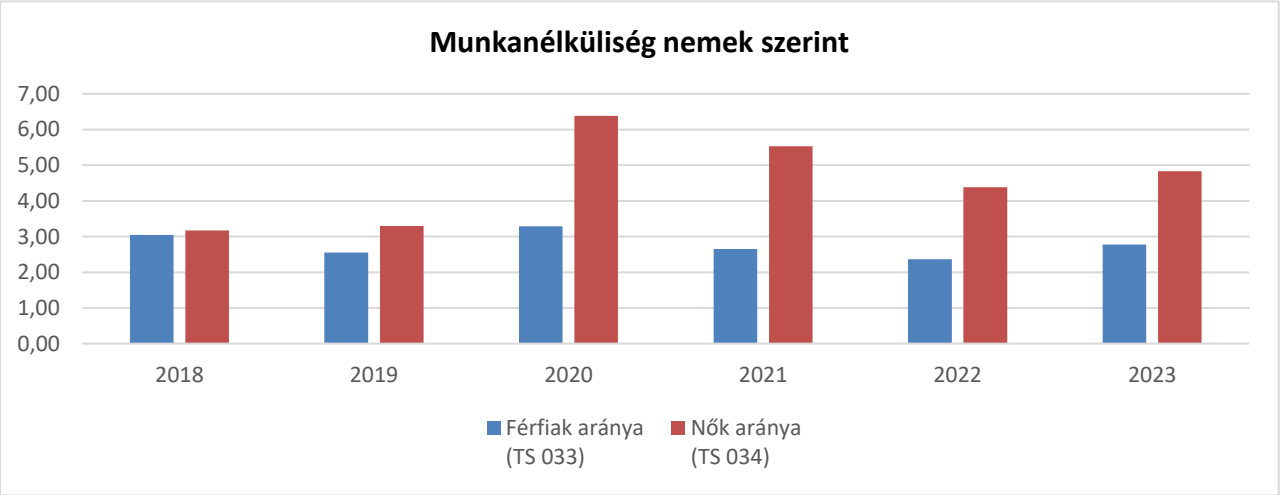
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	**Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében**		
	Férfiak aránya (TS 033)	**Nők aránya** (TS 034)	**Összesen**
2018	3,05	3,17	3,11%
2019	2,55	3,30	2,93%
2020	3,29	6,38	4,84%
2021	2,65	5,53	4,09%
2022	2,36	4,38	3,37%
2023	2,78	4,83	3,81%

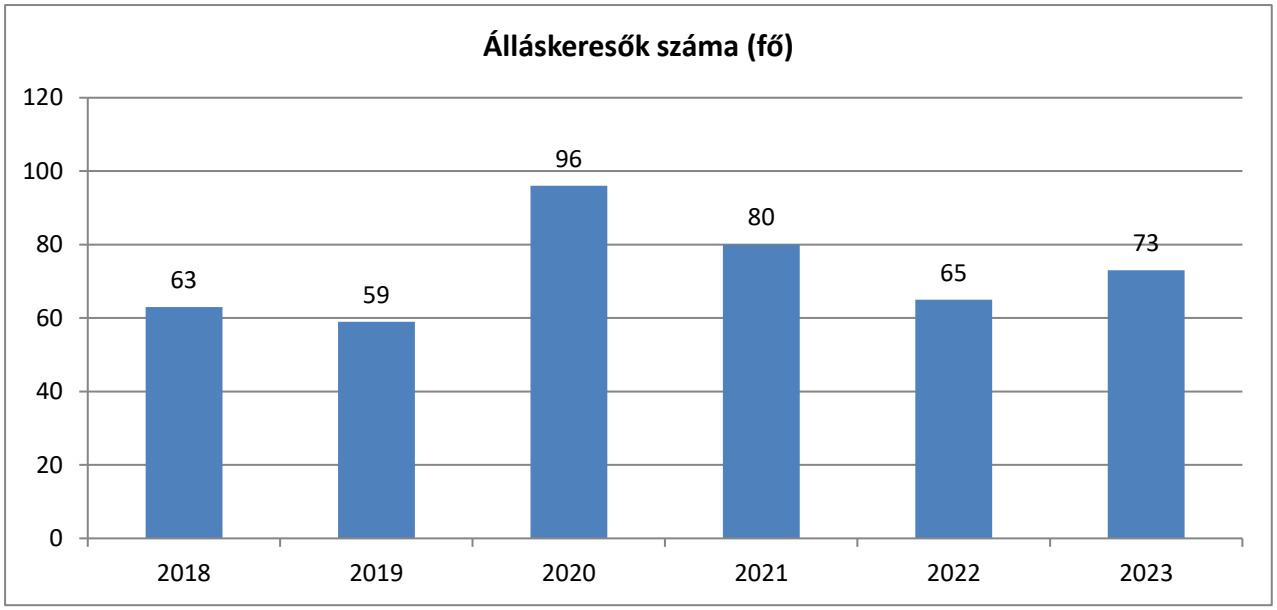
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

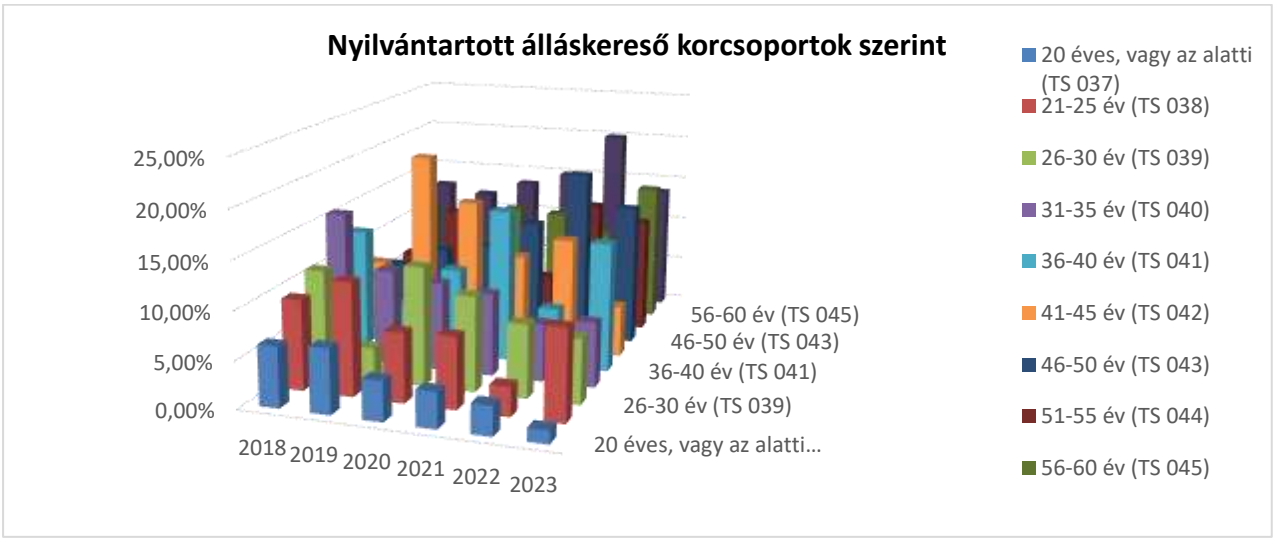

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
	Fő összesen	**63**	**59**	**96**	**80**	**65**	**73**
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	4,00	4,00	3,00	2,00	1,00
	%	6,35%	6,78%	4,17%	3,75%	3,08%	1,37%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	7,00	7,00	6,00	2,00	7,00
	%	9,52%	11,86%	7,29%	7,50%	3,08%	9,59%
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	2,00	12,00	8,00	5,00	5,00
	%	11,11%	3,39%	12,50%	10,00%	7,69%	6,85%
31-35 év (TS 040)	Fő	10,00	6,00	9,00	7,00	4,00	5,00
	%	15,87%	10,17%	9,38%	8,75%	6,15%	6,85%

36-40 év (TS 041)	Fő	8,00	3,00	9,00	13,00	4,00	10,00
	%	12,70%	5,08%	9,38%	16,25%	6,15%	13,70%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	12,00	15,00	8,00	8,00	4,00
	%	7,94%	20,34%	15,63%	10,00%	12,31%	5,48%
46-50 év (TS 043)	Fő	4,00	5,00	9,00	10,00	12,00	11,00
	%	6,35%	8,47%	9,38%	12,50%	18,46%	15,07%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	7,00	7,00	4,00	9,00	9,00
	%	6,35%	11,86%	7,29%	5,00%	13,85%	12,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	6,00	11,00	9,00	6,00	11,00
	%	11,11%	10,17%	11,46%	11,25%	9,23%	15,07%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	7,00	13,00	12,00	13,00	10,00
	%	12,70%	11,86%	13,54%	15,00%	20,00%	13,70%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

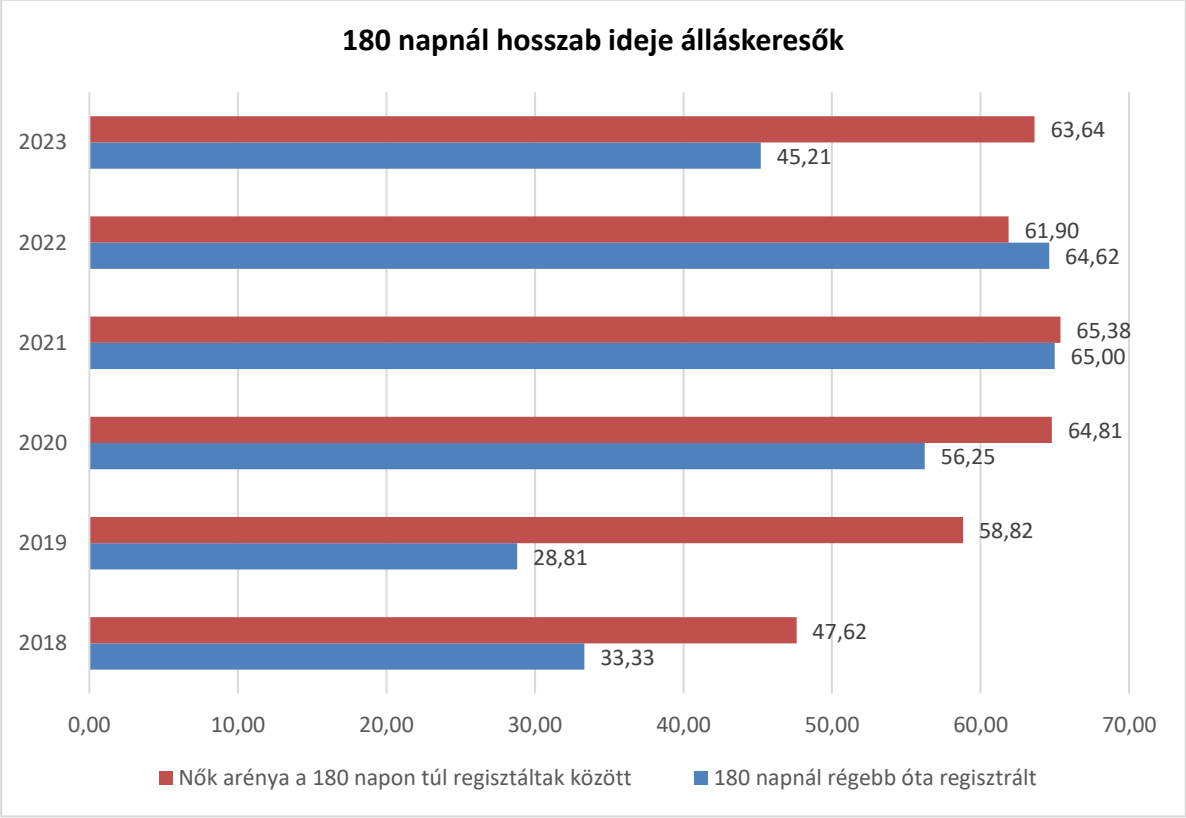

A településen a munkanélküliség az országos átlag alatt van. A munkanélküliségben érintettek elsősorban a pályakezdők, és az aktív korúak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	**%**
2018	33,33	47,62
2019	28,81	58,82
2020	56,25	64,81
2021	65,00	65,38
2022	64,62	61,90
2023	45,21	63,64

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

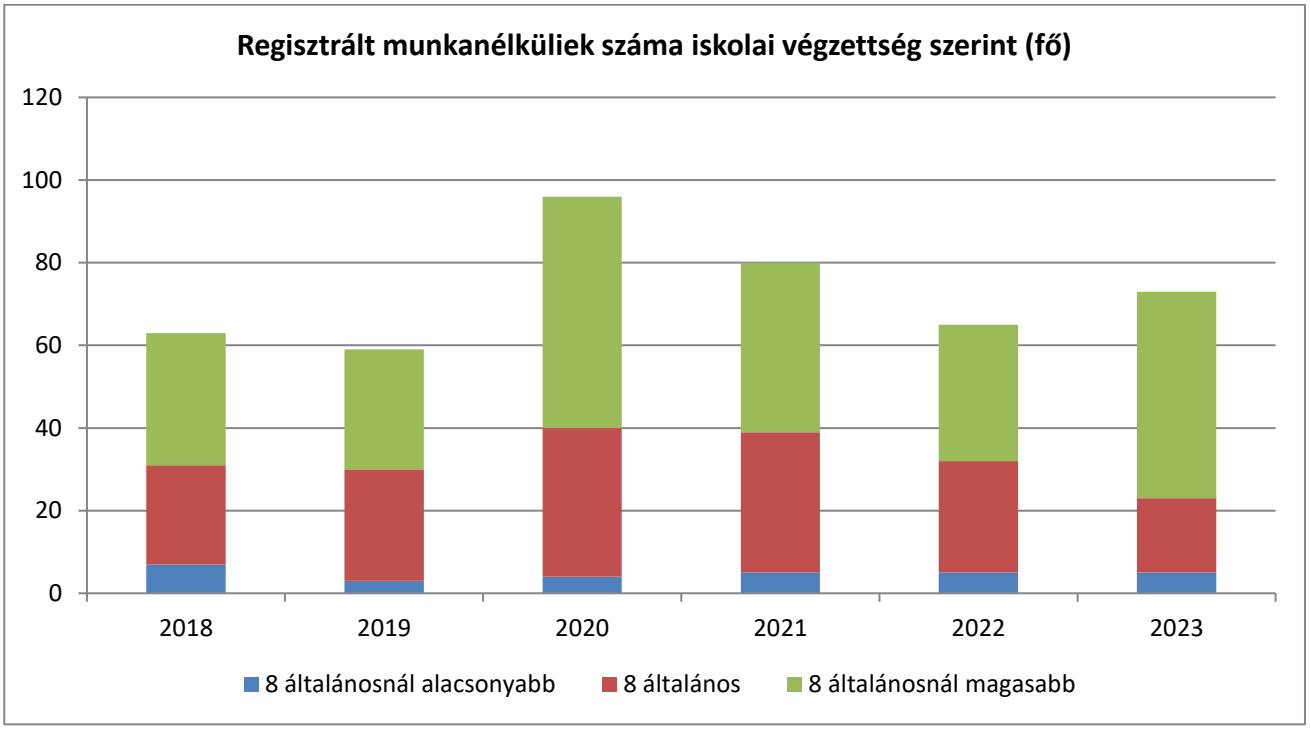

Az utóbbi évek sajnálatos folyamata az is, hogy folyamatosan nő a pályakezdő álláskeresők száma. A 180 napnál régebben regisztrált (tartós) munkanélküliek között, a nők aránya magasabb. 2023. évben csökkent a tartós munkanélküliek száma, viszont a nemek arányát tekintve a nők helyzete nem változott.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	**Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen** (TS 052)	**Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint**					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		**Általános iskolai végzettség** (TS 035)		**8 általánosnál magasabb iskolai végzettség**	
	Fő	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**	**Fő**	**%**
2018	63	7	11,11%	24	38,10%	32	50,79%
2019	59	3	5,08%	27	45,76%	29	49,15%
2020	96	4	4,17%	36	37,50%	56	58,33%
2021	80	5	6,25%	34	42,50%	41	51,25%
2022	65	5	7,69%	27	41,54%	33	50,77%
2023	73	5	6,85%	18	24,66%	50	68,49%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

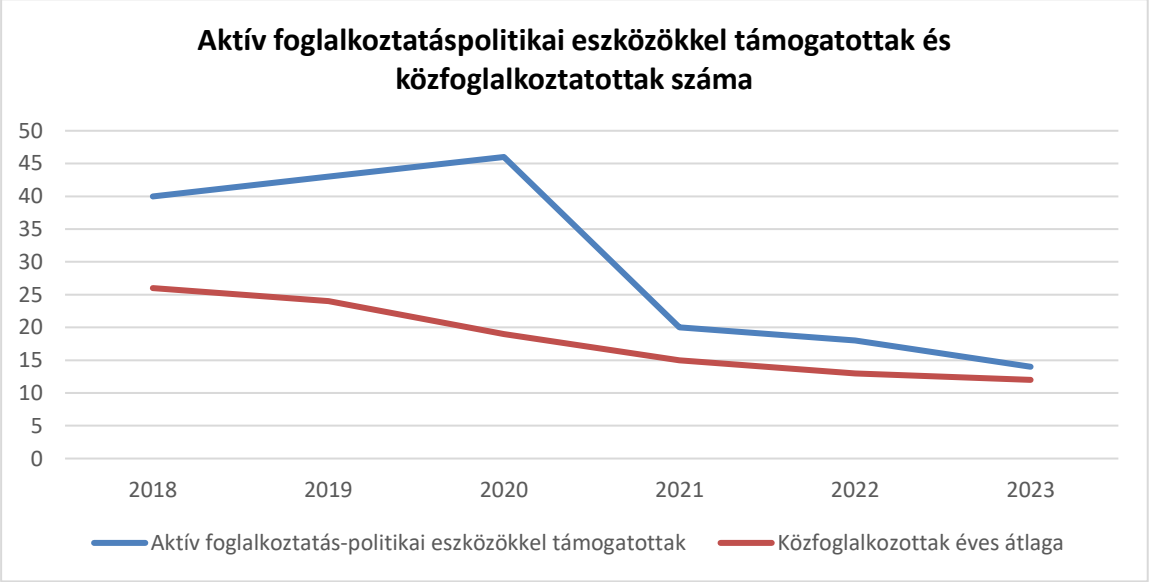
Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. Az adatokból kiderül, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma 2018 és 2023 év között változóan, de majdnem a felére csökkent. A mutatók szerint figyelemre méltó adatként jelenik meg,– ellentétben az országos tendenciákhoz – a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők között arányában magas a munkanélküliek száma, 2023-ban 68,49%-ra emelkedett.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

d)

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitika		
Év	**Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma** (TS 050)	**Közfoglalkoztatottak száma** (TS 055)
	Fő	**(éves átlag - fő)**
2018	40	26
2019	43	24
2020	46	19
2021	20	15
2022	18	13
2023	14	12

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált időszakban a közfoglalkoztatási programba bevontak száma 2020-ban volt a legmagasabb. Majd egyre csökkenő tendenciát mutat, mely a környező települések, valamint Gyöngyös város ipari parkjába létesülő gyáraiban elkezdődtek az álláshelyek feltöltése, így a közfoglalkoztatottak sikeres kivezetésének eredményeként 2023 évre jelentősen csökkent a közfoglalkoztatási programba bevontak száma.

e) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatási nehézségek különösen a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű

lakosság körében jelentkeznek. Az önkormányzat épp ezért külön figyelmet szentel az e területeken kumulálódó munkaerő-piaci problémák megszüntetésére, melynek keretében az alábbi területekre igyekszik kiterjeszteni tevékenységét:

- azon vállalatok felmérése (a faluban és a környező településeken), melyek alacsony végzettségűeket képesek foglalkoztatni;
- a munkaerőhiánnyal küzdő, keresett szakmák felmérése;
- halmozottan hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának ösztönzése;
- közcélú foglalkoztatás keretében alkalmazott személyek számának növelése;
- vállalkozások betelepülésének ösztönzése, melyek alacsony iskolázottságúak foglalkoztatására is képesek.

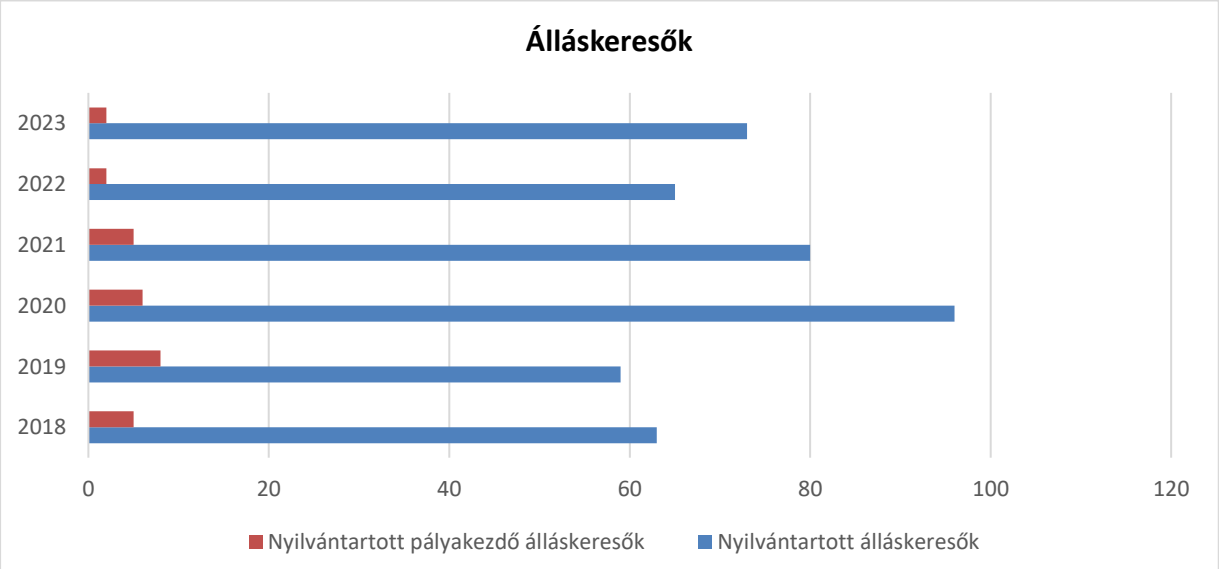
f) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Kis település révén ezt nem tudjuk megoldani, de helyben a család és gyermekjóléti és családsegítő szolgálat tájékoztatást ad a lehetőségekről.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	63	5
2019	59	8
2020	96	6
2021	80	5
2022	65	2
2023	73	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya lényegesen csökkent, számuk a nyilvántartott

álláskeresők számához képest nem jelentős.

g) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A kapcsolatot a munkanélküliek és Munkaadók között a Heves Megyei Kormányhivatal Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya látja el a településen. A munkaközvetítés mellett képzéseket, átképzéseket, tanfolyamokat is szerveznek, de jelentős szerepük van a közmunka programban is.

h) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A helyi adatgyűjtés alapján az intézményekben a mélyszegénységben élőkre vonatkozóan adat nem áll rendelkezésre.

i) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön nincs adat arról, hogy a foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetés lenne.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarországon a szociális ellátórendszert három szereplő biztosítja: az állam, az önkormányzatok, valamint a civil szektor és az egyház. Működésüket törvények és a törvényekhez kapcsolódó kormányrendeletek, ágazati rendeletek, helyi rendeletek határozzák meg. Az önkormányzatok számára a Szociális Törvény és Önkormányzati törvény írják elő, hogy mely ellátási formákat biztosítsák, valamint, a képviselő testületek határozata alapján költségvetésük terhére melyeket vállaljanak fel. Ezeket az önkormányzatok saját helyi rendeleteikkel szabályozzák. Ennek értelmében Karácsond Községi Önkormányzat biztosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, támogatásokat, valamint az eseti segélyeket.

- aktív korúak ellátásaként: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, rendszeres ellátást a Járási Hivatal állapítja meg

A települési támogatásokat a Képviselő-testület állapítja meg, melyben a döntési hatáskört a polgármesterre ruházta át:

- ápolási támogatást,
- lakhatási -,
- gyógyszer -
- lakbér -
- temetési-
- rendkívüli –
- továbbtanulási támogatást állapít meg

Aktív korúak ellátása

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)
Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, feltéve, hogy saját maga és családja megélhetése más módon nem biztosított. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2018-ban 28.500.- Ft.) 90 %-át és vagyona nincs. Az ellátás havi összege 25.600.- Ft. A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

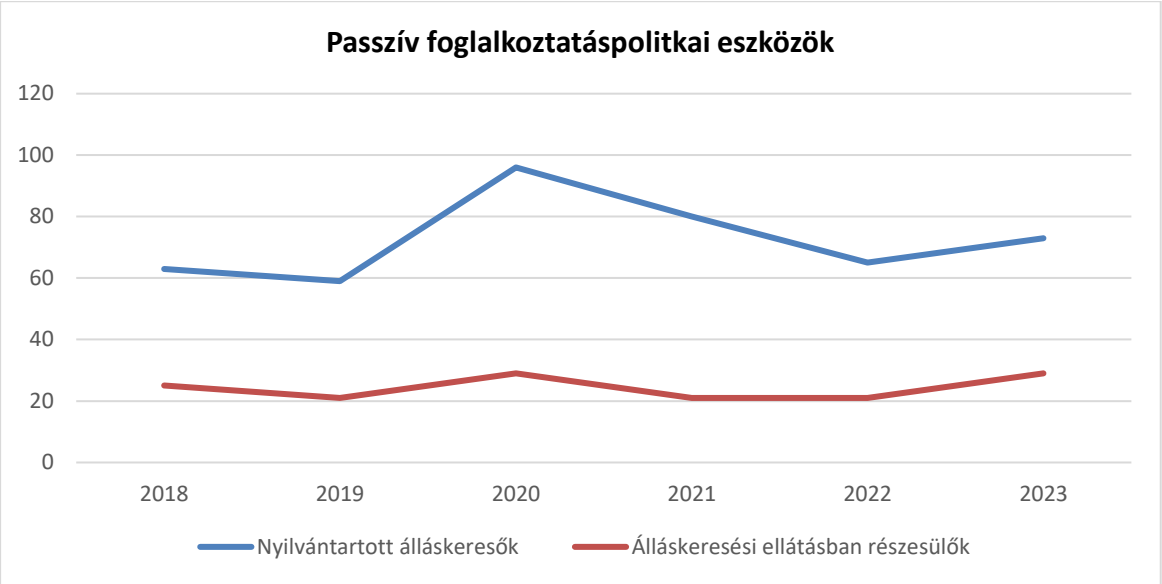
A munkavégzés ideje alatt az FHT-t nem folyósítják, de a közfoglalkoztatott személy aktív korúak ellátására való jogosultsága fennáll. Felülvizsgálat során, aki a 30 nap jogviszonyt nem tudja igazolni, annak az FHT-ra való jogosultsága megszűnik. Ismételten támogatás csak akkor állapítható meg – az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén –, ha a jogosultság megszüntetésének időpontját követően ismételten teljesíti a szociális törvényben foglalt feltételek valamelyikét. A jogosultság megszüntetését megelőzően teljesített együttműködés a megelőző együttműködés időtartamának számításánál nem vehető figyelembe. Az FHT-ra jogosult személy köteles a munkaügyi kirendeltséggel együttműködni és közfoglalkoztatásban részt venni. A közfoglalkoztatásra határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni. Közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatók, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben.

A területhez tartozó ügyintézést, feladatellátást a Polgármesteri Hivatal biztosítja, a Karácsondi munkanélkülieket a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tartja nyilván.
Az adatokból kivehető, hogy Karácsond településen évről évre csökken az aktív korúak ellátásában részesülők száma. Ez arra enged következtetni, hogy a munkanélküli lakosoknak többnyire sikerül elhelyezkedniük.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	63	3,46%	25	39,68%
2019	59	3,22%	21	35,59%
2020	96	5,35%	29	30,21%
2021	80	4,54%	21	26,25%
2022	65	3,60%	21	32,31%
2023	73	4,08%	29	39,73%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

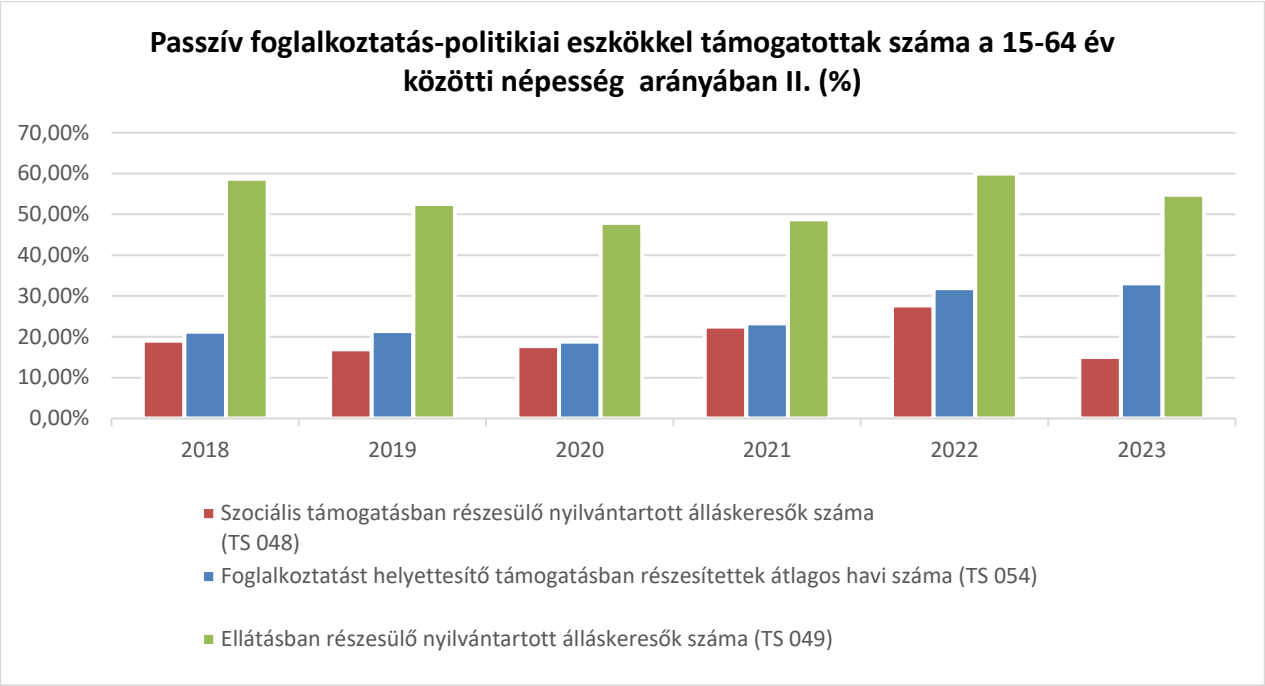

A táblázat a nyilvántartott álláskeresők és az álláskeresési ellátásban részesülő személyek számát, valamint ezek arányát mutatja be az egyes években. Az adatok alapján megfigyelhető, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2020-ban emelkedett jelentősen, 96 főre, ami a gazdasági helyzet változásaira, valamint a járvány hatásaira vezethető vissza. Ezt követően 2021-ben és 2022-ben a számuk visszaesett, de 2023-ra ismét 73 főre emelkedett.
Az álláskeresési ellátásban részesülők száma 2023-ban érte el a legmagasabb értéket, 29 főt, ami az álláskeresők körében egy magasabb ellátottságot jelez, mintegy 39,73%-ot.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	**Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 048)		**Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma** (TS 054)		**Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma** (TS 049)	
	Fő	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**	**Fő**	**Nyilvántartottak %-ában**
2018	12	19,05%	13	21,25%	37	58,73%
2019	10	16,95%	13	21,37%	31	52,54%
2020	17	17,71%	18	18,84%	46	47,92%
2021	18	22,50%	19	23,31%	39	48,75%
2022	18	27,69%	21	31,89%	39	60,00%
2023	11	15,07%	24	33,11%	40	54,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat a nyilvántartott álláskeresők körében a különböző típusú szociális ellátások igénybevételének mértékét mutatja be 2018 és 2023 között. Három típusú támogatási forma szerepel az adatokban: a szociális támogatás, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az ezek összesített kategóriája.

Az összes ellátásban részesülő álláskeresők aránya 2018 és 2023 között aránylag magas maradt, jellemzően a nyilvántartottak több mint 50%-át érintette. A legmagasabb értéket 2022-ben érte el, amikor a nyilvántartott álláskeresők 60%-a részesült valamilyen ellátásban. Ez a mutató 2023-ban is viszonylag magas, 54,79%.

A szociális támogatásban részesülők aránya szintén 2022-ben volt a legmagasabb (27,69%), ami 2023-ban 33,11,%-ra emelkedett. Ez a tendencia arra utalhat, hogy a rendszerben bekövetkezett szigorítások, illetve az aktív munkaerőpiaci eszközök elérhetősége hatással lehetett az ellátásban részesülők számának mérséklődésére.

Karácsond településen az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma jelentős eltérést nem mutat. 2018. évhez képest 2023-ra 2 fővel csökkent a támogatásban részesülő személyek száma.

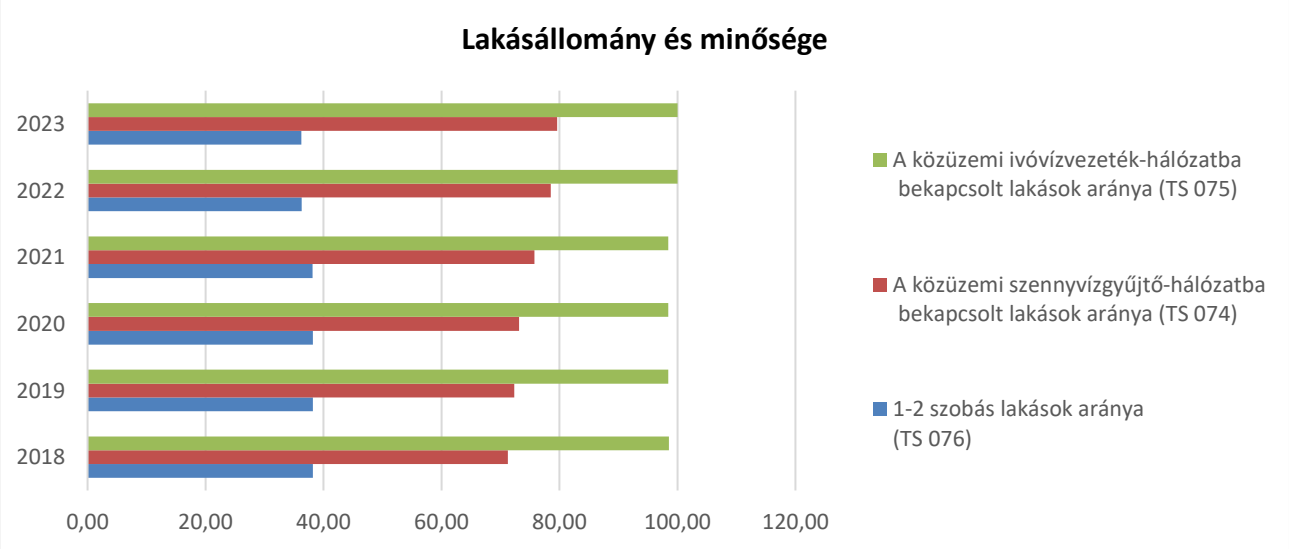
3.4. számú táblázat - lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	**Lakásállomány (db)** (TS 073)	**Épített lakások száma** (TSv 077)	**Épített lakások száma 1000 lakásra** (TS 078)	**1-2 szobás lakások aránya** (TS 076)	**A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 074)	**A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya** (TS 075)
	db	**db**	**db**	**%**	**%**	**%**
2018	1269	0	0,00	38,22	71,24	98,58
2019	1269	0	0,00	38,22	72,34	98,42
2020	1269	0	0,00	38,22	73,13	98,42
2021	1267	0	0,00	38,12	75,77	98,42
2022	1248	0	0,00	36,30	78,53	100,00
2023	1247	0	0,00	36,25	79,63	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállománya a 2018–2021 közötti időszakban viszonylag stabil képet (1269db. lakás) mutatott, mely 2023 -ra negatív irányba változott, 1247 lakásra csökkent.

a) bérlakás-állomány

Nem releváns.- Önkormányzatunk, nem rendelkezik önkormányzati bérlakással, sem szociális

bérlakással.

b) szociális lakhatás

Nem indokolt.

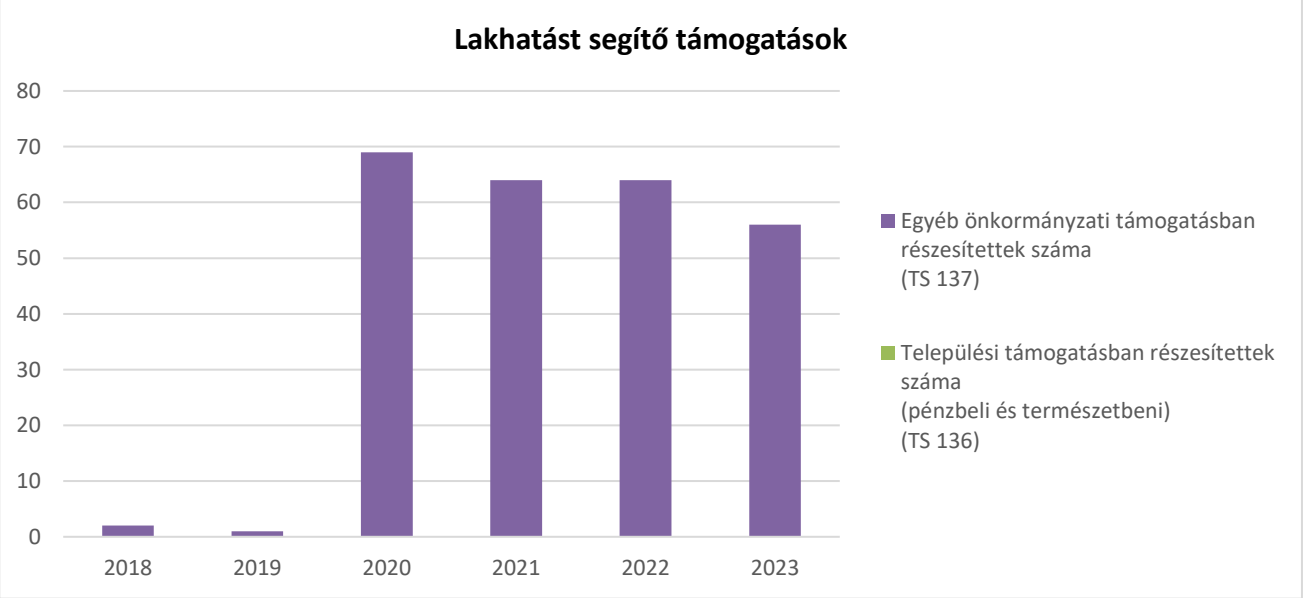
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	**Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)** (TS 136)	**Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma** (TS 137)
	Fő	**Fő**
2018	n.a.	2
2019	n.a.	1
2020	n.a.	69
2021	n.a.	64
2022	n.a.	64
2023	n.a.	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatást segítő támogatásokat bemutató adatok alapján megállapítható, hogy 2020-tól kezdődően jelentős mértékben növekedett az önkormányzat által biztosított egyéb támogatások száma, míg a pénzbeli és természetbeni települési támogatásokról nem állnak rendelkezésre konkrét adatok.

f) eladósodottság

A táblázatban szereplők számára jelent komoly problémát az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg

veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat, melyet a Covid-19 járványhelyzet ideje alatt a sokszorosára nőtt. A helyi lakosok rászorultságtól függően települési támogatást igényelhetnek, amelynek száma folyamatosan nő, 2021 évre a támogatásban részesítettek száma elérte az 578 főt.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Az életminőség jelentős elemét képezik a lakhatás körülményei, melyek szoros összefüggést mutatnak a lakosság jövedelmi helyzetével és igényszintjével. Településünkön nem megfelelő lakhatási feltétellel, veszélyeztetett elő személy, es közterületen elő hajléktalan személy, az önkormányzat nyilvántartásában nincs. Az időskorúak lakhatási helyzete a települési viszonylatban kielégítőnek mondható. A településen működő intézmények épületeinek állapota közepesen elfogadható, az infrastrukturális ellátottság jónak mondható. Hálózati vízvezeték a lakások 100%-ában van. A szennyvízelvezetés és tisztítás kiépítése a településen 2015 évben elkészült.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Karácsond településen nincsenek telepek, szegregátumok.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)
Nem releváns.
b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)
Nem releváns
c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai
Nem releváns

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:
152. § (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:
a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.
(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete megállapítja és kialakítja az egészségügyi alapellátások körzeteit, több településre is kiterjedő ellátás esetén a körzet székhelyét.
(3) A helyi önkormányzat biztosítja a tulajdonában vagy használatában levő járóbeteg-szakellátást,

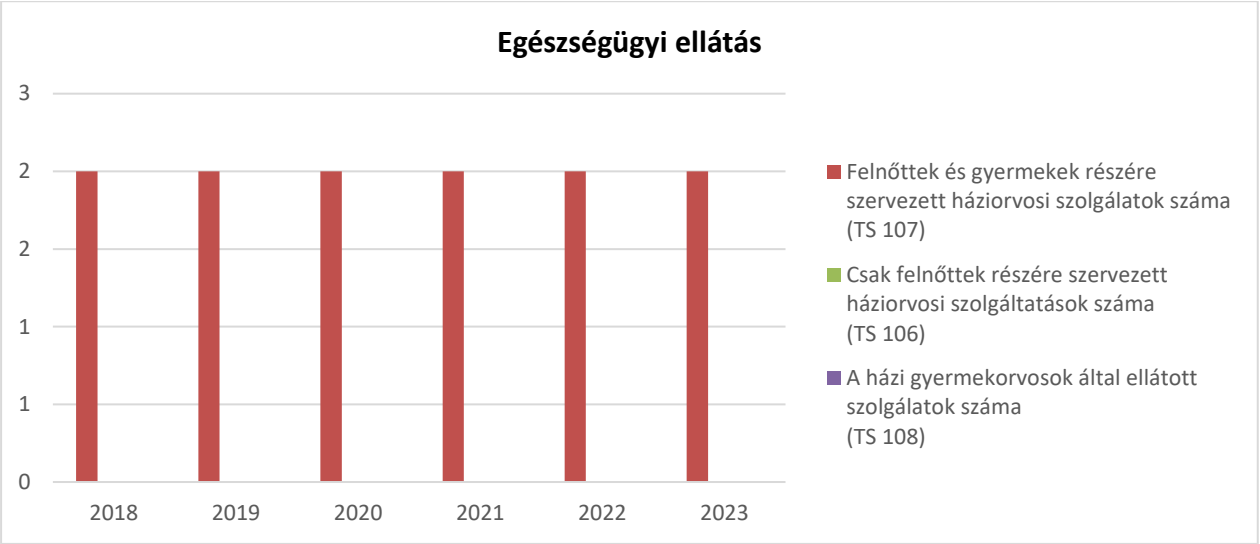
illetőleg fekvőbeteg-szakellátást nyújtó egészségügyi intézmények működését.

153. § (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében
a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.
A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).
Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	**Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma** (TS 107)	**Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma** (TS 106)	**A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma** (TS 108)	**Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma** (TS 110)	**Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)** (TS 133)	**Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma** (TS 135)
	db	**db**	**db**	**db**	**Fő**	**Fő**
2018	2	0	0	1	87	21,85
2019	2	0	0	1	93	12,66
2020	2	0	0	1	80	18,82
2021	2	0	0	1	81	16,85
2022	2	0	0	1	84	14,92
2023	2	0	0	1	79	14,27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Karácsond község lakosságának egészségügyi ellátásáról 2 háziorvos és 1 fogorvos gondoskodik, házi gyermekorvos nem rendel a településen. Az egy háziorvosra jutó lakosok száma közel megfelel a régiós átlagának, ami a nemzetközileg elfogadott ideális 1300 lakos/orvos aránynak megfelel. A lakosság gyógyszerekkel és gyógyászati segédeszközökkel való ellátását 1 gyógyszertár biztosítja. A kistérségi jelentőségű Központi Orvosi Ügyelet székhelye Gyöngyösön található. Szintén a térségközpontban találhatók a szakrendelők, a kórház. A város 10 km-re van Karácsond településtől.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

Az önkormányzat érzékelve az egészségügyi prevenció jelentőségét és fontosságát, évente rendez települési egészségnapokat, mellyel a lakosok egészségtudatos életmódját segíti elő.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Gyöngyösi rendelőintézet, Gyöngyösi, Hatvan kórház, illetve a kijelölt megyei kórház.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés keretein belül étkező gyermekek, felnőttek, szociális és gyermekvédelmi ellátásban részesülők számára egyaránt fontos, hogy az általuk elfogyasztott - a szolgáltatást biztosító Resto-food Kft. által készített - ételek megfelelő minőségben és mennyiségben kerüljenek a település összes, a Vállalkozó által ellátott intézményébe.

Az étrendek összeállításánál alapvető szempont, hogy az adott korcsoport számára javasolt energia, fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi anyag és élelmi rost bevitel teljesítése. További szempont, hogy az étrend összeállítása során az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás szemléletének érvényesülése, a változatosság, az idényszerűség és a korszerűség, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzatnak kiemelt feladata, hogy törődjön polgárai testi- lelki egészségével. A felmérések szerint ugyanis a felnőttek nem egészen 20%-a, míg a fiataloknak ennél is kisebb százaléka mozog

rendszeresen. A mozgásszegény életmód következtében a fiatalok 30-40%-a gerincferdüléses, 20%-a túlsúlyos, elhízott. Már a fiatalok között sokan vérnyomás problémákkal és cukorbetegséggel küzdenek, de a drogfogyasztás is megnégyszereződött az elmúlt néhány évben. A felmérések kimutatták, hogy a fiatalok fizikai terhelhetősége rendkívül alacsony.
Ezen az állapoton akart változtatni Magyarország Kormánya, amikor megalkotta azt a jogszabályi hátteret, amely a mindennapos testnevelés bevezetését célozza.
A 2012. szeptember elsején hatályba lépett köznevelési törvény felmenő rendszerben bevezette a Nemzeti Együttműködés Programjában is felvázolt mindennapos testnevelést. Egyelőre csak az elsős, ötödikes és kilencedikes diákok számára állították össze így az órarendet, de később, ha csak nem változik addig újra a törvény, már az összes évfolyam heti ötször jár majd tornázni.
A településen többféle sportolási lehetőségre van mód. Labdarúgás (Karácsondi Sport Klub) karate általános iskolában kézilabda, asztalitenisz, tollaslabda, rocky –suli és tömegsport.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Karácsond Községi Önkormányzat a szociális törvényben, valamint az önkormányzati rendeletben meghatározott kötelező és önként vállalt feladatait az alábbiakban bemutatott formában biztosítja lakosai számára:

Szolgáltatás (ellátás) megnevezése	**Önkormányzat számára**		**Működtetés**
	kötelező	**biztosított**	
I. Alapszolgáltatások			
Étkeztetés	X	X	Intézményfenntartó Társulás (ISZI)
Házi segítségnyújtás	X	X	Intézményfenntartó Társulás (ISZI)
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Közösségi ellátások (pszichiátriai és szenvedélybetegek)		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Támogató Szolgálat		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Hajléktalanok nappali ellátása		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Fogyatékos személyek nappali ellátása		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
II. Szakosított ellátási formák			
Átmeneti elhelyezést nyújtó Intézmények			
Éjjeli menedékhely		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Hajléktalanok átmeneti szállása		X	Többcélú Társulás(KHSZK)
Ápolást-gondozást nyújtó intézmény			
Idősek otthona		X	Intézményfenntartó Társulás (ISZI)
Gyermekjóléti feladatok			
Család és Gyermekjóléti Szolgálat	X		Intézményfenntartó Társulás (ISZI)
Család és Gyermekjóléti Központ		X	Többcélú Társulás (KHSZK)
Gyermekek átmeneti gondozása		X	Többcélú Társulás (KHSZK)

Forrás: önkormányzat – saját szerkesztés

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A KHSZK Család és Gyermekjóléti Központja az iskolai szociális segítőmunka keretén belül az előzetes egyeztetés alapján a diákok részére drogprevenciós témakörökben előadásokat tartanak.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.6.2. számú táblázat - Népkonyha

Nem releváns, a településen a vizsgált időszakban nem üzemelt Népkonyha. 2025. év február hónaptól óta az Önkormányzat biztosítja a Nyírségi Szociális Centrummal kötött szerződés alapján a népkonyha szolgáltatás, mely egy tál meleg ételt biztosít térítésmentesen a rászoruló igénylőknek, minden hétköznap a korábbi vízmű irodából kialakított szociális helyiségben (Szent Isván u. 44., polgármesteri hivatal melletti hátsó udvar)

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	**Sportcsarnok, sportpálya léte** (TS 103)	**A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma** (TS 104)	**Közművelődési intézmények száma** (TS 105)
db	**van/nincs**	**db**	**db**
0	nincs	1054	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település életének fontos közösségi színtere a közművelődés, hagyományok ápolása, természeti, művészeti értékek kihasználása. A közművelődési és kulturális ellátások hozzáférhetőségének további biztosítása, támogatása a jövőben is fontos feladat. Karácsond község közművelődési és nyilvános könyvtári ellátását a Hősök tere 1. szám alatt található Karácsondi Művelődési Ház Könyvtár, Információs és Közösségi hely biztosítja. A művelődési házban nagyterem, klubhelyiség, könyvtár és kiszolgálóhelyiségek találhatók. A tervezett fejlesztésekhez, programokhoz további helyiségek szükségesek.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai, illetve vallási konfliktus településünkön nincs.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns, mivel a településen a roma nemzetiségen kívül nincs jelen egyéb nemzetiség.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Karácsondon több civil szervezet tagjai vállalnak önkéntes munkát a település lakosságának életminősége megőrzése érdekében. A Polgárőrség a rendőrség munkáját segítve bűnmegelőzés céljából szabadidejüket nem sajnálva éjjel-nappal szervezetten járják a települést.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi önkormányzat a megkötött együttműködési megállapodás alapján zavarmentesen működi együtt.

3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A szegénység és a társadalmi kirekesztettség és az ebből eredő kockázatok.	Szakemberek hiánypótlása, valamint képzése az újonnan jelentkező társadalmi problémák kezelésére.
Mélyszegénységben élők egészségi állapota az életkörülményeik miatt romlik.	Egészségi állapot megőrzésének segítése, szűrővizsgálatok népszerűsítése.

4. A gyermekek helyzete

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. Törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek!" Nemzeti Stratégiát 2007-2032. A Nemzeti Stratégia tekintettel van arra, hogy a gyermekvállalás az egész társadalom számára érték, a gyermek felnevelése olyan költségeket és áldozatvállalást jelent, amely anyagi és erkölcsi elismerést érdemel. Kiemeli továbbá, hogy a gyermek különleges védelmet élvez, amelynek érdekében minden eszközzel biztosítani kell a gyermek jogát olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi kellő testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését. A Nemzeti Stratégia elismeri, hogy az eltérő helyzetű társadalmi csoportok, valamint a különböző generációk közötti szolidaritás nélkülözhetetlen a gyermekek jövőjének biztosításában. A dokumentum fő célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása.

Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése kimondja továbbá, hogy „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz."

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 415	1 531	2946	48,03%	51,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			99	3,36%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	232	227	459	7,88%	7,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	50	40	90	1,70%	1,36%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség számához képest a 0-14 éves korosztály aránya magas, alakosság körülbelül 15%-át teszi ki. A településre a fiatalos lakosságszerkezet jellemző.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális,

lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A Család és gyermekjóléti Szolgálat ebben az esetben alapellátás keretében gondozza a gyermeket, amely tevékenység során a veszélyeztetettség indokait igyekszik megszüntetni.

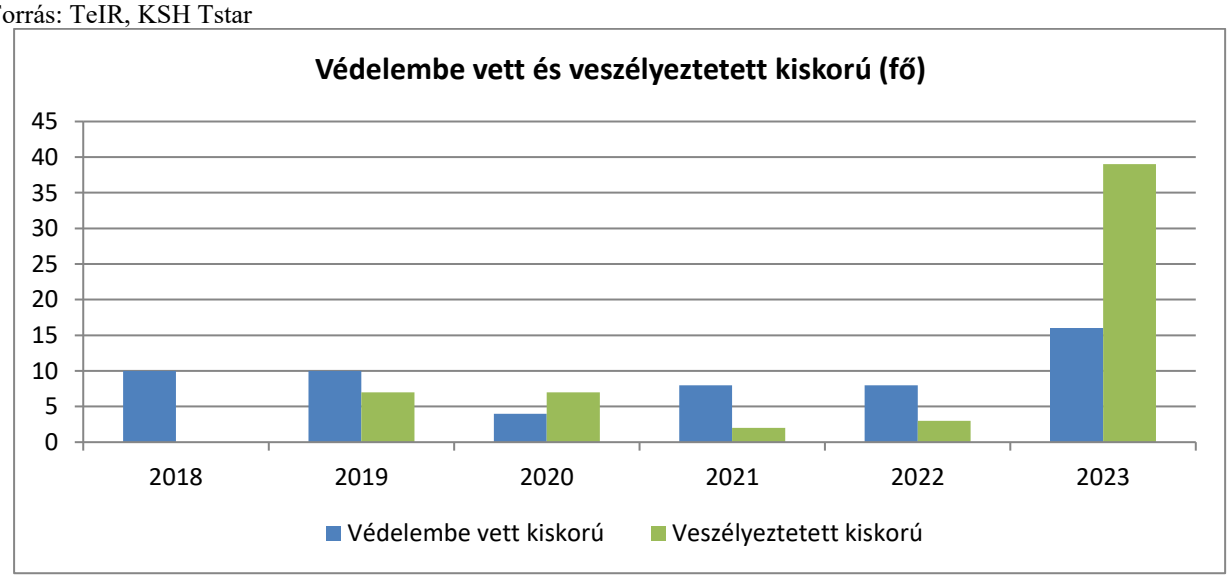
A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a Család-és Gyermekjóléti Központ javaslatára a Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztálya (gyámhivatal) a gyermeket védelembe veszi.
A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	10	0
2019	10	7
2020	4	7
2021	8	2
2022	8	3
2023	16	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.1.1. számú táblázatból megállapítható, hogy a védelembe vett gyermekek száma 2023-ban az előző évekhez képest a duplájára nőtt. Ennél is rosszabb képezt mutat a veszélyeztetett gyermekek száma, mely 2023 évben sokszorosát teszi ki a 2022. évben mért mutatóknak. A megnövekedett védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúak ugrásszerű emelkedésének fő oka lehet a 2024. szeptembertől lép hatályba az a változás, ami a jelzőrendszeri tagokat fokozottabban érinti. A korábbi szabályozás szerint is a jelzési kötelezettség elmulasztása fegyelmi vétségnek minősült, de a 1997. évi XXXI. törvény 17. § (4) bekezdése egyes minősített (kiemelten veszélyeztető) esetekben súlyosabb, büntetőjogi felelősséget határoz meg.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult igénybe venni az alábbi kedvezményeket, támogatásokat:

- ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés és - ha megfelel a törvényben foglalt feltételeknek - szünidei gyermekétkeztetés,
- évente kétszer pénzbeli támogatás,
- jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények.

Az a család jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 165 %-át (2023-ban: 47 025 Ft-ot) és a vagyonuk értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.
- **Emelt jövedelmi értékhatár** irányadó abban az esetben, ha

- a gyermeket gondozó szülő, illetve más törvényes képviselő egyedülálló,
- a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos vagy
- a gyermek elmúlt 18 éves és még tanul.

Ebben az esetben a kedvezményre való jogosultság akkor állapítható meg, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 180 %-át (2023-ban: 51 300 Ft-ot) és a vagyonuk értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

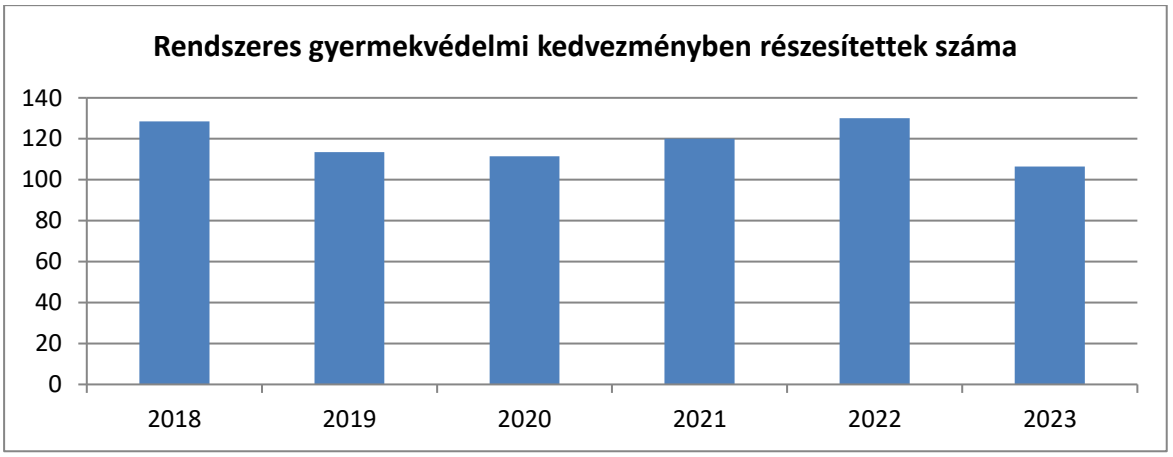
Nagykorúvá vált gyermek esetén a jövedelmi és vagyoni feltételek mellett a jogosultság megállapításának további feltétele a jogszabály szerinti tanulói/hallgatói jogviszony fennállása, továbbá, hogy a nagykorú jogosult a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válásának napját megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt elsősorban a nagycsaládosok és a gyermeküket egyedül nevelő szülők kérik, valamint azok, akik munkájukat elvesztették és családjukban az egy főre jutó jövedelem alacsony. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők az iskolai és óvodai étkeztetés térítésében részesülnek kedvezményben.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma** (TS 111)
	Fő
2018	129
2019	114
2020	112
2021	120
2022	130
2023	107

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

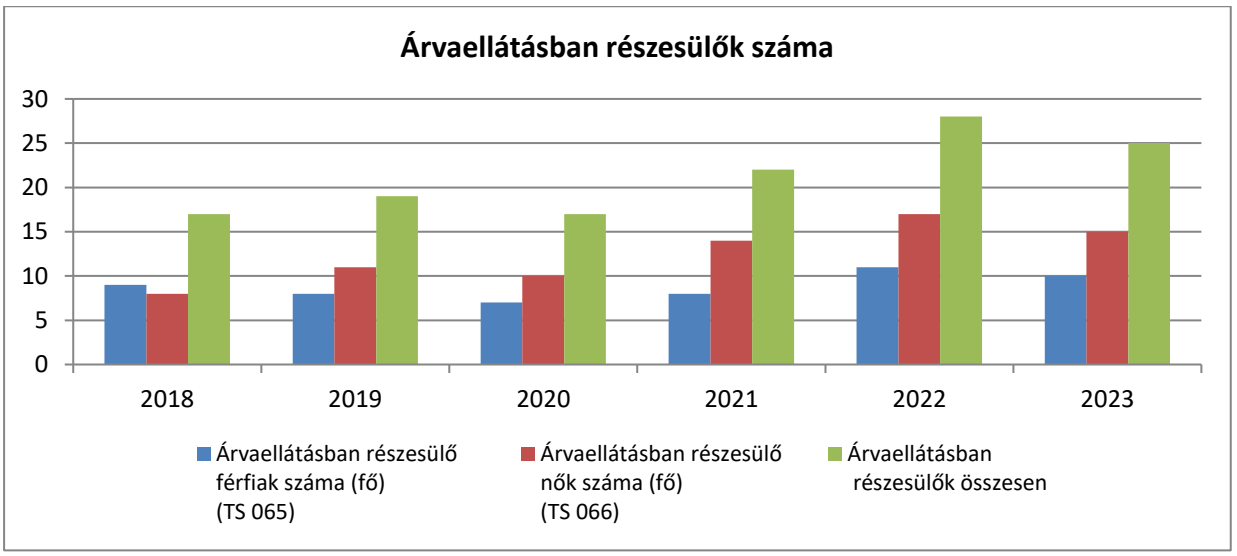

Megfigyelhető, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő gyermekek száma 2018 évhez képest csökkent. A csökkenés oka az lehet, hogy 2015. szeptember 1. óta annak a szülőnek, akinek a -nyilatkozata alapján - az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át, nem kell fizetnie a bölcsődei és óvodai étkezésért. Így a kisgyermeket nevelő rászoruló családok mentesülnek az étkeztetési költség kifizetése alól.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	**Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)** (TS 065)	**Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)** (TS 066)	**Árvaellátásban részesülők összesen**
	Fő	**Fő**	**Fő**
2018	9	8	17
2019	8	11	19
2020	7	10	17
2021	8	14	22
2022	11	17	28
2023	10	15	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők számában változást jelent a nők számának emelkedése 2018-ban míg 8 fő volt árvaellátott nő, addigra 2023-ban már 15 fő részesült az ellátásban. Összességében megállapítható, hogy nőtt az árvaellátásban részesülők száma.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

2021 évben 100%-os normatív kedvezményben részesülők száma az általános iskolában 61 fő volt, kedvezményes étkeztetésben pedig 35 fő étkezett.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Karácsondon nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek. Főként, roma származású tanköteles korú gyermek esetébenmerült fel problémaként, hogy nem járnak köznevelési intézménybe.

a) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyerekek léte a településen nem jellemző, így vizsgálatunk nem releváns.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

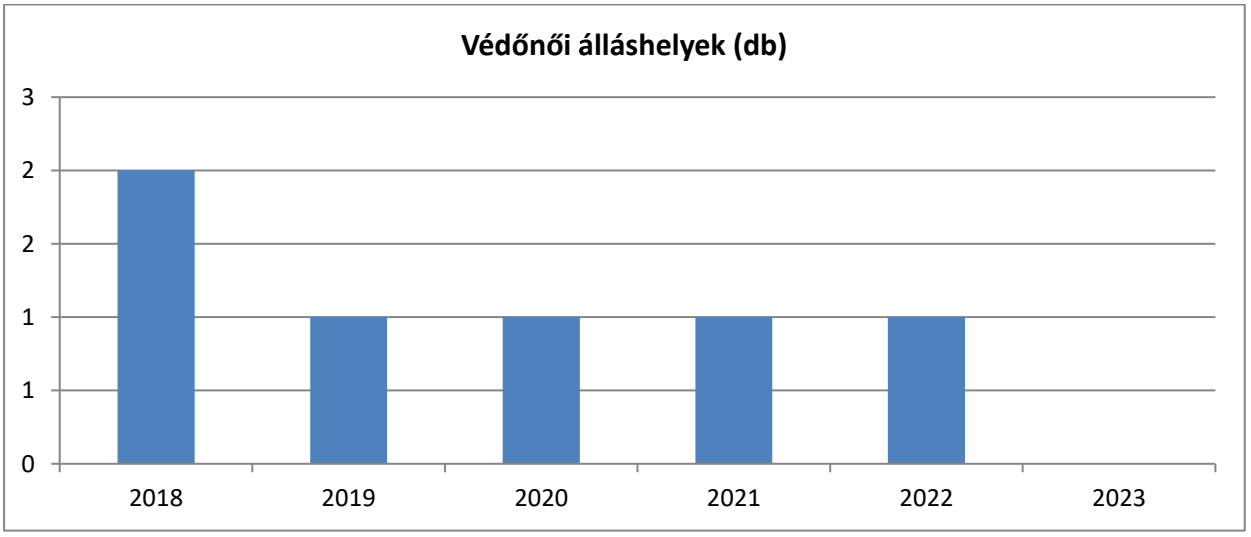
- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,

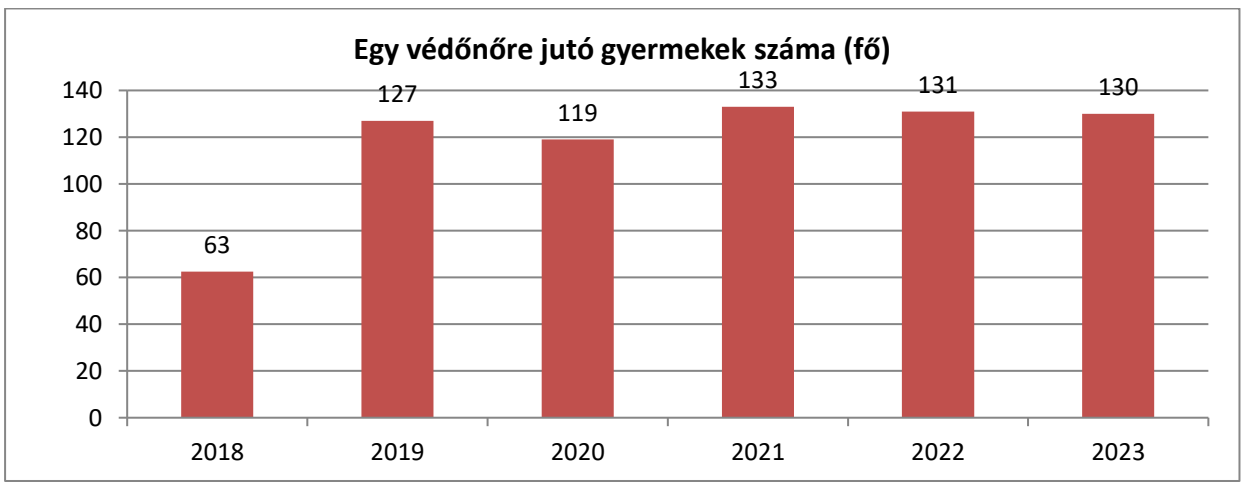
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	**Betöltött védőnői álláshelyek száma** (TS 109)	**0-3 év közötti gyermekek száma**	**Átlagos gyermekszám védőnőnként**
	db	**Fő**	**Fő**
2018	2	125	63
2019	1	127	127
2020	1	119	119
2021	1	133	133
2022	1	131	131
2023	0	130	130

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön a Védőnői Szolgálat egy védőnő alkalmazásával működik, aki két körzetben látja el feladatait, aki egyben ellátja az iskola védőnői feladatokat is. A fenti táblázatban az egy védőnőre jutó gyermekek száma a 0-3 éves korosztályt tartalmazza. Megállapíttató, hogy az egy védőnőre eső gyermekek száma emelkedett. Ennek oka vélelmezhetően a családtámogatási ellátások bővülése miatt a településen is több gyermek születik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.
2022	2	0	0	n.a.	n.a.
2023	2	0	0	n.a.	n.a.

Karácsondon az egészségügyi alapellátást két háziorvos látja el az önkormányzattal kötött szerződés alapján területi ellátási kötelezettséggel vállalkozási formában. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet. Betöltetlen praxis a településen nincsen. A fogorvosi alapellátás szintén biztosított, egy fogszakorvos látja el a feladatot, aki végzi az iskolafogászattal kapcsolatos teendőket is. A gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a gyöngyösi Bugát Pál Kórházban biztosított.
A Háziorvos által ellátott személyek száma az elmúlt öt évben emelkedést mutatott. Kiemelkedő a 2018-as év, ahol jelentősen megemelkedett a háziorvosok által ellátott személyek száma.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek. Egyébként társulási formában és megyei szinten biztosított.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Karácsond község kötelezően ellátandó feladataként a család- és gyermekjóléti szolgáltatást önkormányzati társulás által létrehozott Integrált Szociális Intézményen keresztül biztosítja. Gyöngyös járási ellátási területtel a Család- és Gyermekjóléti Központ a Kistérségi Humán Szolgáltató Központ keretein belül működik. A két szint számos együttműködési területen kapcsolódik egymáshoz.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatellátását a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, azok végrehajtási rendeletei, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott szakmai irányelvek, módszertani útmutatók, protokollok határozzák meg.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátása a vizsgált időszakban óvodai nevelés keretén belül valósult meg. 2024. októberétől átadásra került a bölcsőde, ahol két csoport működik, hét és nyolc fővel. A szakmai létszám biztosított, 2 kisgyermeknevelő és 2 dajka (gondozó) dolgozik az intézményben.

4.3.3.a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Nem releváns a táblát kitölteni, mert a településen a vizsgált időszakban Bölcsődei nem működött.

4.3.3.b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Nem releváns a táblát kitölteni, mert a településen Bölcsőde a vizsgált időszakban nem működött. A Bölcsőde 2024. októberében került átadásra.

f) gyermekvédelem

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai között szerepelnek:

- Tájékoztatás, információnyújtás
- Szociális segítőmunka keretében részt vesz a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában.
- Családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve kezdeményezi azok szervezését.
- Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.
- Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés.
- Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását.
- Közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés.

- Munkanélküliek, adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékossággal élők, krónikus, pszichiátriai és szenvedélybetegek, kábítószer-problémával küzdők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása.
- Kríziskezelés, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása.
- Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatok készítése, a szakemberek közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A jelzőrendszeri tagok nem azonos súllyal, gyakorisággal és mélységben vesznek részt a családok életében, így míg a személyes szolgáltatást nyújtó intézmények, hivatalok, védőnők, gyermekorvosok és pedagógusok a gyermek mindennapjainak részét képezik, a pártfogó felügyelő már csak bűnelkövetői múlttal rendelkező gyermek életébe lép be, az ügyészség, bíróság pedig még ritkábban, inkább csak áttételesen értesülhetnek gyermek veszélyeztetettségéről.
A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni. A jelzési vagy együttműködési kötelezettség elmulasztása esetén fegyelmi felelősségre vonásra is sor kerülhet.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben lévő családokat a Család és Gyermekjóléti Szolgálat látja el, a megfelelő tájékoztatás segítségével. Településünkhöz a legközelebb lévő családok átmeneti otthona 10 km-re fekvő Gyöngyös városban található, mely Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában működő Kistérségi Humán Szolgáltató Központ intézményegysége.

e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A program 3.6 pont e) pontjában már kifejtettük a gyermekek sport programokhoz való hozzáférésének lehetőségeit.
A szünidős programokat az önkormányzat a lehetőséghez képest pályázat útján igyekszik biztosítani.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A program 4.1 pont d) pontjában már kifejtettük a gyermekek kedvezményes étkeztetéséhez való hozzáférésének lehetőségeit. 2017 szeptemberétől állami forrásból ingyen tankönyvet kap elsőtől a kilencedik évfolyamig minden diák, ezt nem kell külön igényelni. 9. évfolyam fölött a rászoruló diákok kapják ingyen a tankönyveket.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Ilyen irányú programok a nemzetiségi önkormányzat, illetve a Karácsondi Művelődési Ház, Könyvtár, Információs és Közösségi hely szervezésében szokott megrendezésre kerülni.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem releváns, mert hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Iskola tej és alma biztosítása valamennyi gyermek részére.

4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény (a továbbiakban: Nemzeti Köznevelési tv.) 4. § alapján **Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:**

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, **ab)** beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Egyéni előrehaladású nevelés és oktatás: a sajátos nevelési igényű tanuló számára engedélyezhető, a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást biztosító nevelési-oktatási forma.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű
a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
b) a nevelésbe vett gyermek,
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.
A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg, kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

Intézményeink kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére.

4.4.a.) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

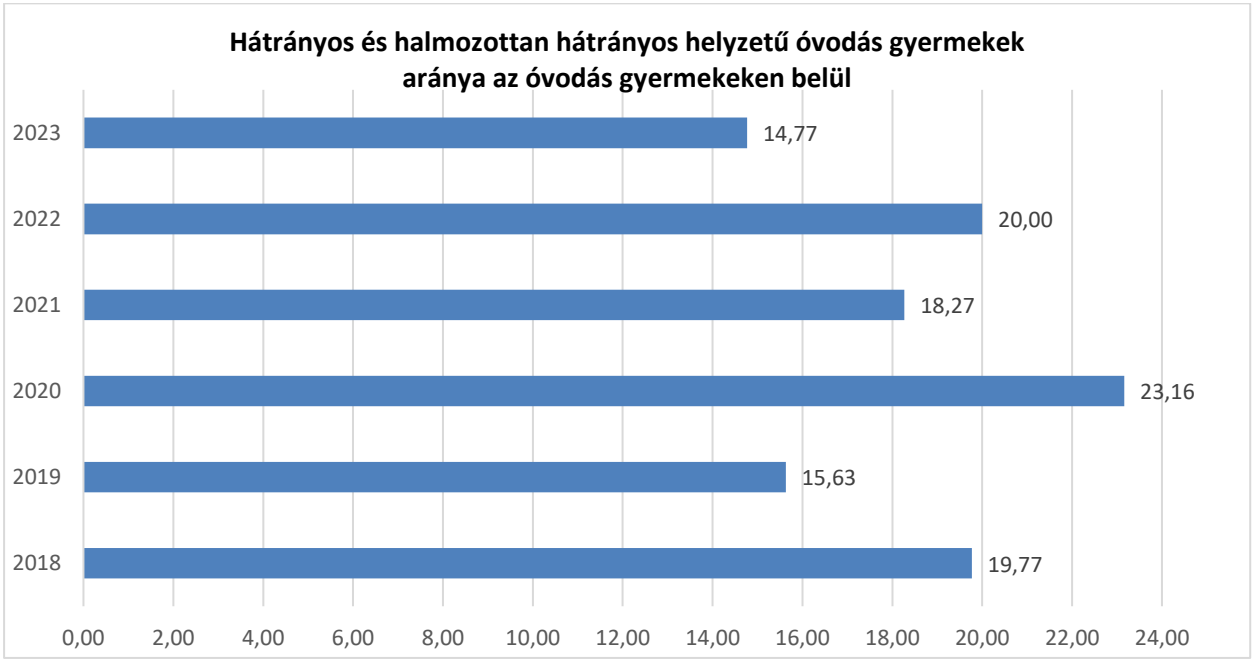
Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat. A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által

kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. Az óvodai nevelés keretében az önkormányzat, míg az iskolai nevelés és oktatás keretében az egyház szervezi meg a felkészítésüket.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 092)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül** (TS 093)
	Fő	**Fő**	**%**
2018	86	17	19,77
2019	96	15	15,63
2020	95	22	23,16
2021	104	19	18,27
2022	100	20	20,00
2023	88	13	14,77

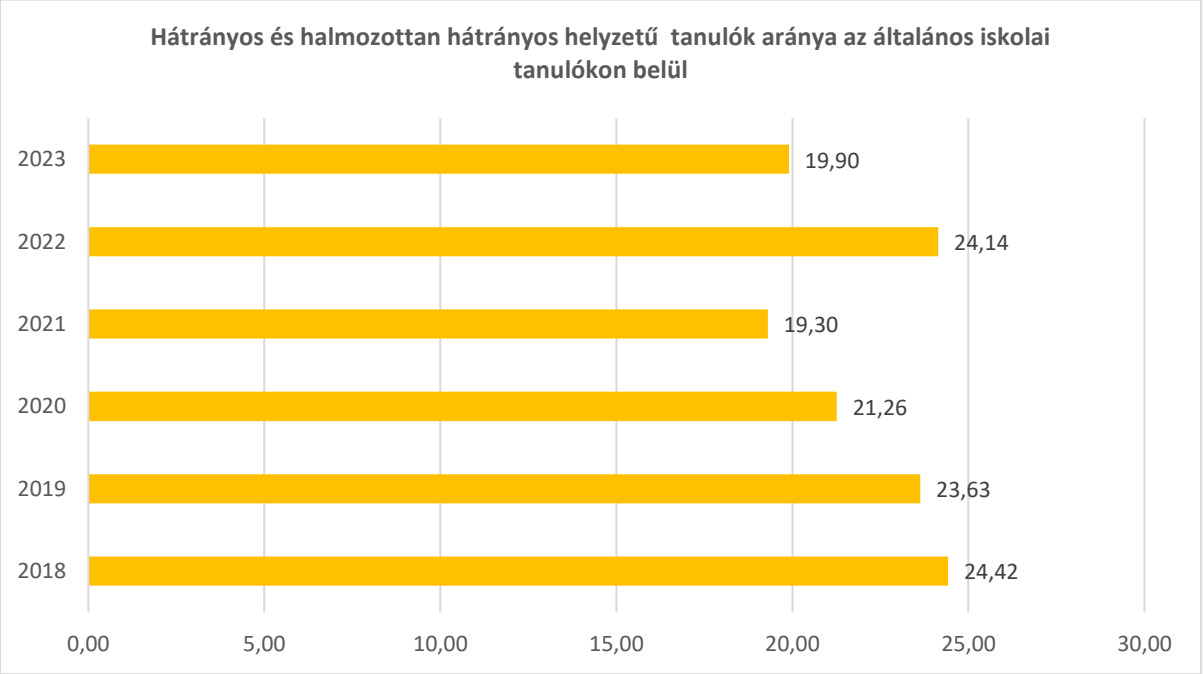
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma 2018 évi 17 főről 2023 évi 13 főre csökkent, arányuk az óvodás gyermekeken belül 2018 óta 25 % alatt van. Lényeges eltérés 2023 évben jelentkezett, amikor több mint 20%-kal csökkent a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	**Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban**	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 094)	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül** (TS 095)
	Fő	**Fő**	**%**
2018	172	42	24,42
2019	182	43	23,63
2020	174	37	21,26
2021	171	33	19,30
2022	174	42	24,14
2023	196	39	19,90

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

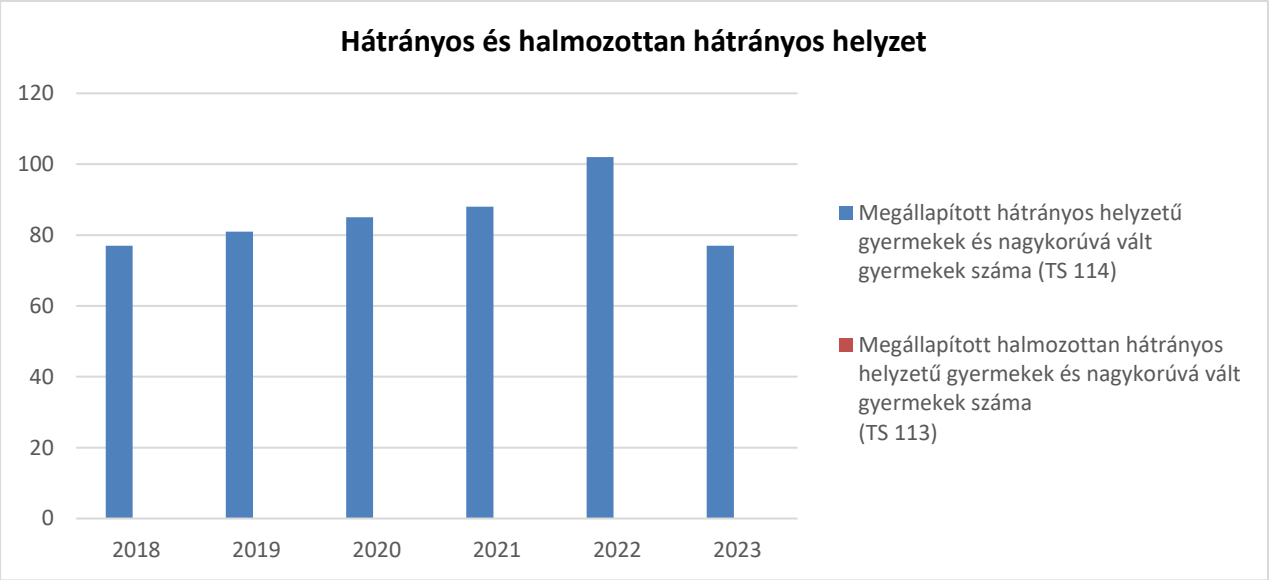
A vizsgált időszak első évéhez képest 2023-as évre 14 fővel nőtt a gyermeklétszám, ez idő alatt a hátrányos helyzetű gyermekek száma 3 fővel csökkent.
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma az óvodáskorú gyermekekhez hasonlóan folyamatosan csökkent, mely alól a 2021 évig, majd ismét emelkedni kezdett.

4.4.a.) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Nem releváns, a településen nincs középszintű oktatás.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	**Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 114)	**Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma** (TS 113)
	fő	**fő**
2018	77	0
2019	81	0
2020	85	0
2021	88	0
2022	102	0
2023	77	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4.a) 4. számú táblázatból, és a diagrammból is megállapítható, hogy míg a hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma a vizsgált időszakban ingadozó volt, jelentősen kiugró adat a 2022 évben volt tapasztalható. Az adatok alapjám viszont a halmozottan hátrányos gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma 0-ra redukálódott.

a) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Óvodai nevelés:

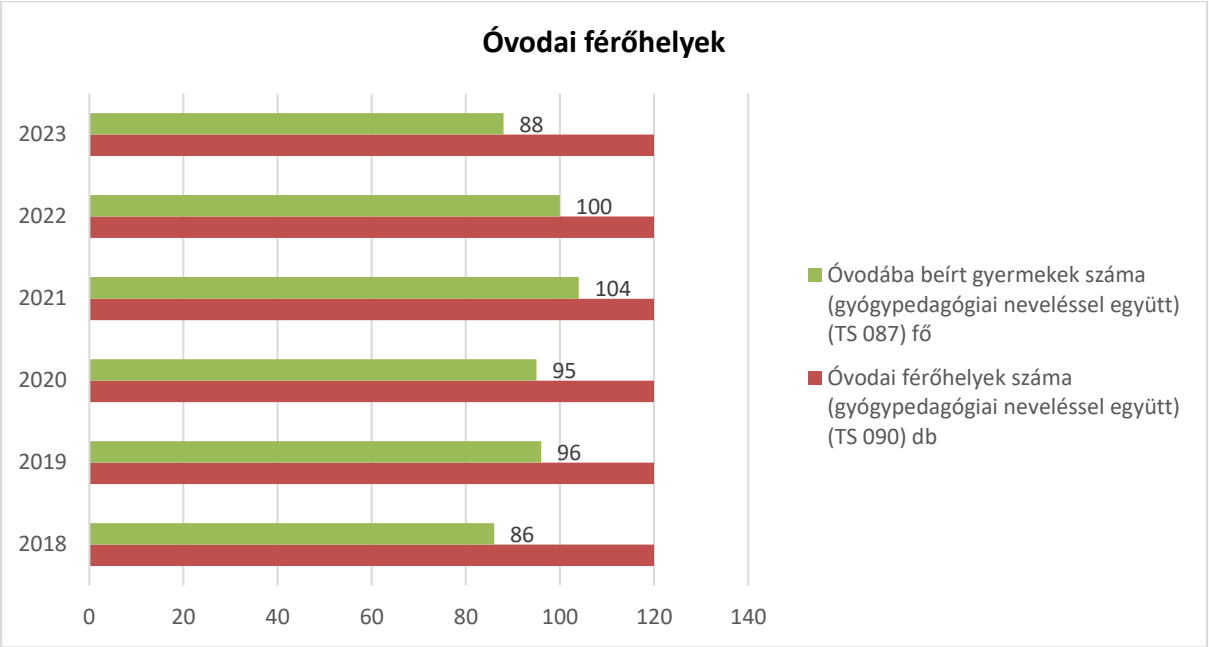
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 8.§-a szerint az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	120	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6h-tól 17.30 h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	5	3
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	3
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	3	0

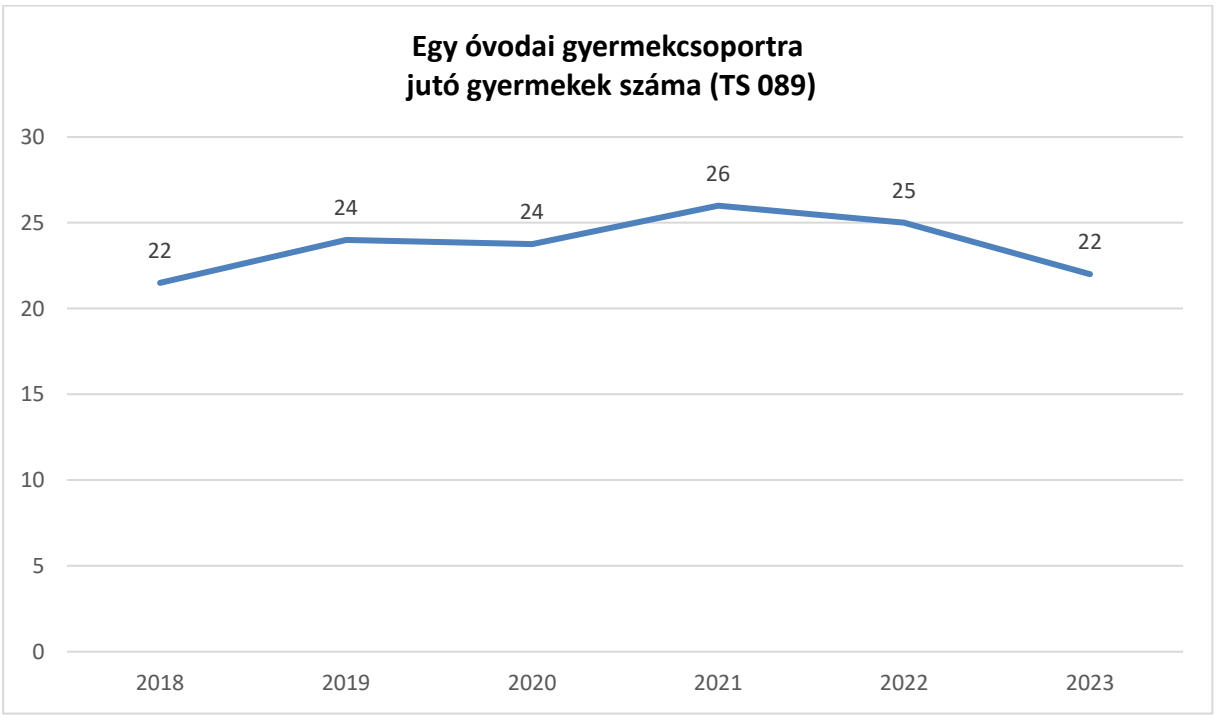
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	**3-6 éves korú gyermekek száma**	**Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt** (TS 085)	**Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 090)	**Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 088)	**Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)** (TS 087)	**Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma** (TS 086)	**Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül** (TS 091)	**Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma** (TS 089)
	fő	**db**	**db**	**db**	**fő**	**db**	**fő**	**fő**
2018	n.a.	4	120	1	86	0	0	22
2019	n.a.	4	120	1	96	0	0	24
2020	n.a.	4	120	1	95	0	0	24
2021	n.a.	4	120	1	104	0	0	26
2022	n.a.	4	120	1	100	0	0	25
2023	n.a.	4	120	1	88	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

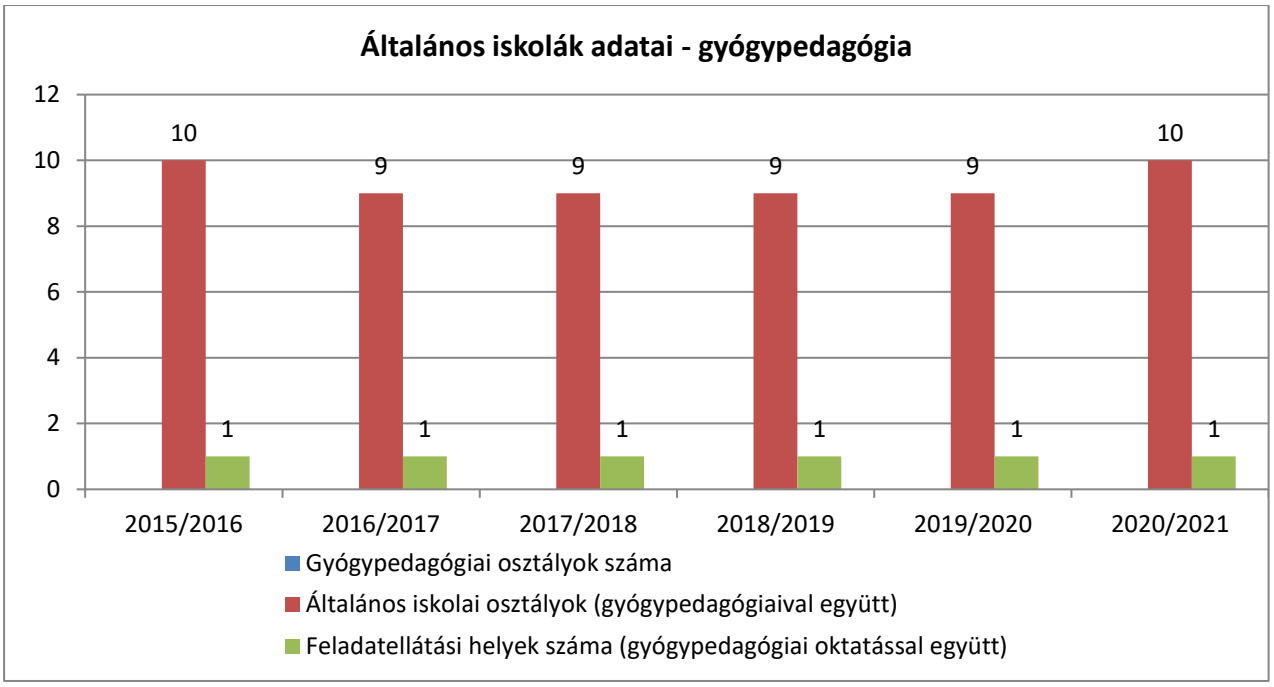
A településen egy napközi otthonos óvoda működik, 4 óvodai csoporttal. Az óvodai férőhelyek száma 120. A két és féléves korú gyermek csak abban az esetben vehető fel az óvodába, ha minden harmadik életévét betöltött gyermek számára biztosított az elhelyezés és még van üres férőhely. Mint a táblázatból kiderül nagy az óvodapedagógusi hány. A 8 óvónő helyett 5 óvodapedagógus dolgozik az intézményben, és jelenleg egy óvodapedagógus középfokú végzettséggel látja el az óvodapedagógusi feladatokat.

Az óvoda telítettsége 2021 és 2022 években volt a legmagasabb, majd 2023 évre visszaesett.
Az óvodai nevelésre vonatkozó táblázatok alapján elmondható, hogy az ellátás e téren a településünkön kielégítő.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	**Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)** (TS 080)	**Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 081)	**Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 079)	**Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)** (TS 082)	**Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban** (TS 084)
	db	**db**	**db**	**fő**	**%**
2018	0	10	1	17,20	6,40
2019	0	9	1	20,22	6,04
2020	0	9	1	19,33	8,05
2021	0	9	1	19,00	7,60
2022	0	9	1	19,33	6,32
2023	0	10	1	19,60	7,14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

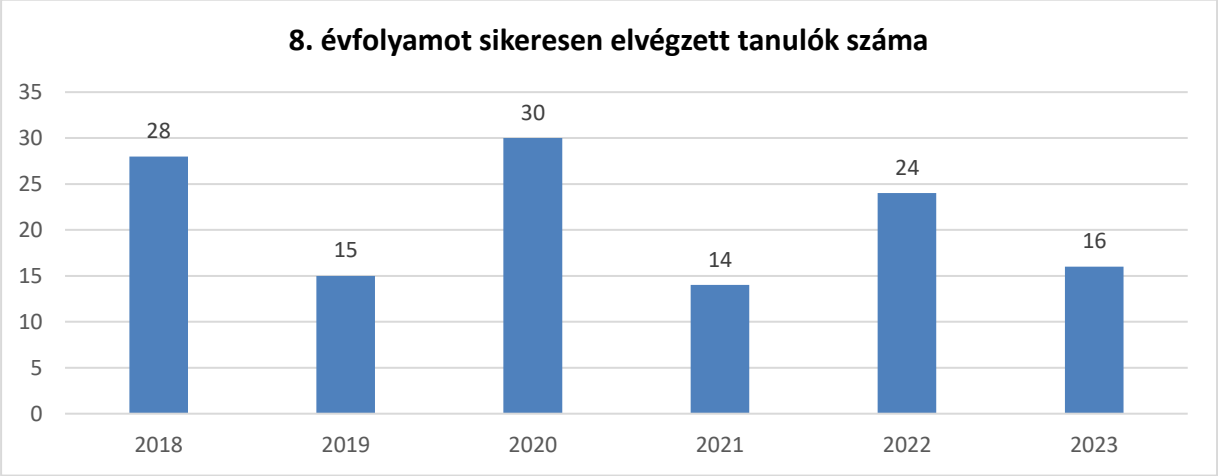

A vizsgált időszakban számottevőm változás nem következett be a gyermeklétszám tekintetében. Az általános iskolás korú gyermekek száma magasabb, mint a táblázatban látható számok. Több szülő Gyöngyösi általános iskolába, 6-és 8 osztályos gimnáziumba íratja gyermekét.

A Gönczy Pál Katolikus Általános Iskola 2016. szeptember 1-től a KLIK fenntartásából átkerült az Egri Főegyházmegye fenntartása alá. A tizenhárom tantermes iskolában a tanulókkal 18 pedagógus foglalkozik. Az épület akadálymentesített, mely rendelkezik tornateremmel, számítástechnika teremmel és orvosi szobával is egyaránt. Az általános iskola több tagozatában előfordul, hogy két osztályt kell indítani a gyermeklétszám miatt Gyógypedagógiai osztályok nincsenek.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	**A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban** (TS 083)
	Fő
2018	28
2019	15
2020	30
2021	14
2022	24
2023	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyolcadik osztályt ismétlő diák nem volt, a táblázat a ballagó tanulók számát tartalmazza. A 2023-as tanévben a tanulói létszám a 2018-as évhez képest majdnem a felére csökkent, mely abból adódik, hogy kevesebb gyermek születik, illetve a fenntartó váltás, valamint a városi munkahelyek számának emelkedése miatt több család döntött az iskolaváltás mellett.

b) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Településünkön hátrányos megkülönböztetés jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, illetve az intézményeken belül szegregáció nem történt.

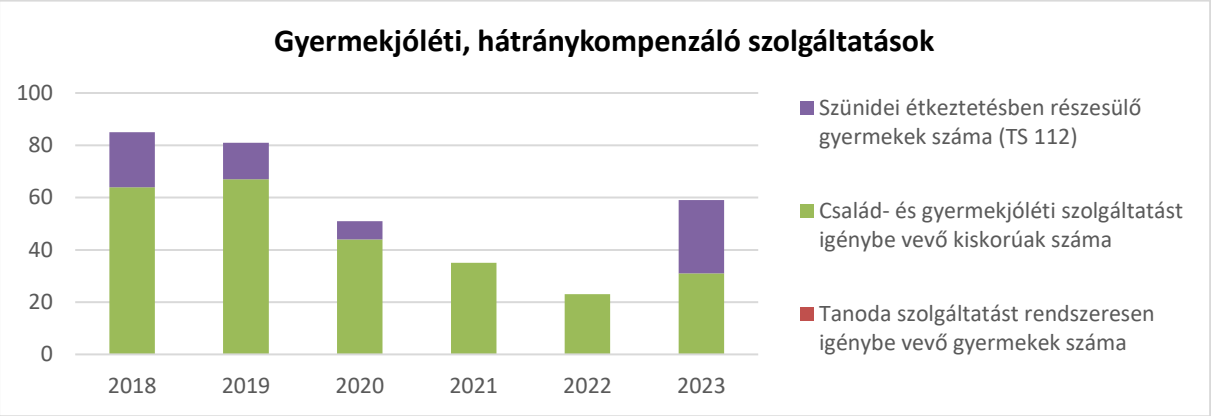
c) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Karácsond községben egy oktatási intézmény van, melyben a tanulók iskolai eredményessége, és az oktatás hatékonysága megfelelő.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	**Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma**	**Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma**	**Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma**	**Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma** (TS 112)
	Fő	**Fő**	**Fő**	**Fő**
2018	n.a.	n.a.	64	21
2019	n.a.	n.a.	67	14
2020	n.a.	n.a.	44	7
2021	n.a.	n.a.	35	0
2022	n.a.	n.a.	23	0
2023	n.a.	n.a.	31	28

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások megoszlását a fenti táblázat mutatja. A család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma a vizsgált időszak kezdeti dátumát tekintve a felére csökkent. A szünidei étkezésben részesülők száma a 2018 évi 21 főhöz képest 2023 évre 28 főre emelkedett. A településen Biztos Kezdet gyerekház és tanoda szolgáltatás nem működik.

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A hátrányos helyzetű gyermekek életmódbeli problémáinak kezelése, gondolkodásmódból eredő problémák, és az ebből eredő lemorzsolódás	Szemléletváltással a gyermekek szocializációjának elősegítése a szülők bevonásával lemorzsolódás veszélyének csökkentése
A szülők általi negatív minta átörökítése, szocializációs hiányok	Kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
A gyermekek szünidei elhelyezése sok család számára problémát okoz	Szünidei programlehetőségek, a gyermekek felügyeletének biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniós irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

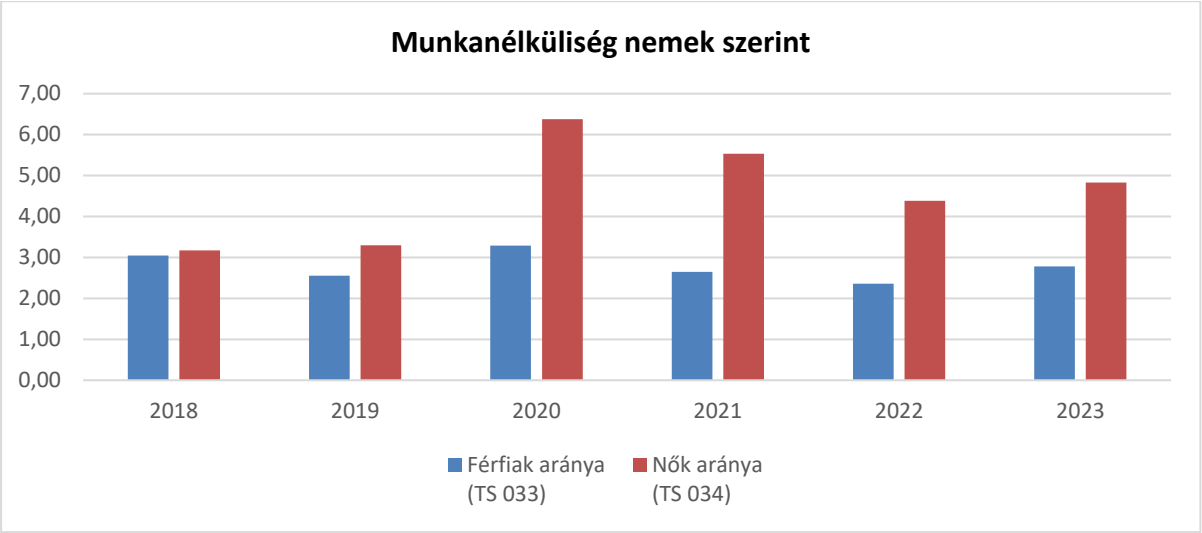
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkavállalási korban lévő népesség száma mind a férfiak, mind a nők esetében csökkenő tendenciát mutat országunkban. Az alábbi adatokból látható, hogy mindkét nem esetében 2021 évben csökkent a munkanélküliek száma, ami pozitív változást jelent az előző évhez képest.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	3,05	3,17	3,11%
2019	2,55	3,3	2,93%
2020	3,29	6,38	4,84%
2021	2,65	5,53	4,09%
2022	2,36	4,38	3,37%
2023	2,78	4,83	3,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

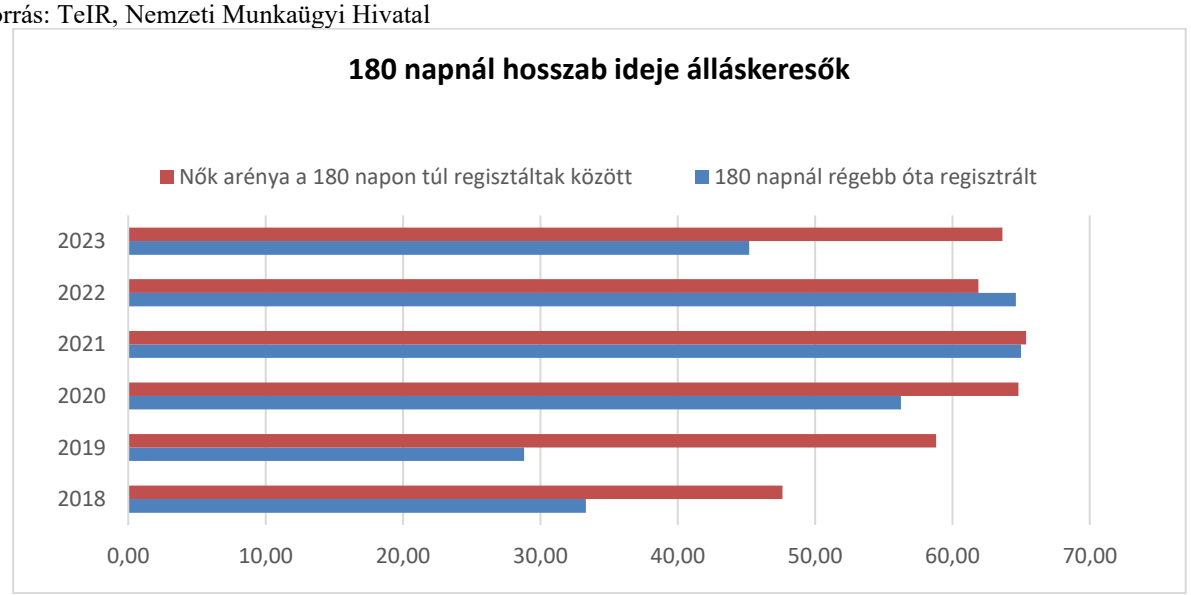

A munkanélküliségi adatokból úgy tűnik, ha a két nem arányait hasonlítjuk össze, akkor elmondható, hogy a nők jelenleg nagyobb mértékben érintettek a munkanélküliségben, mint a férfiak. A fenti táblázatból megállapítható, hogy a munkanélküliek száma a 2018 évi adatokhoz képest hullámzott, de 2023 évre nem változott jelentős mértékben.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	**180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya** (TS 057)	**Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül** (TS 058)
	%	%
2018	33,33	47,62
2019	28,81	58,82
2020	56,25	64,81
2021	65	65,38
2022	64,62	61,9
2023	45,21	63,64

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

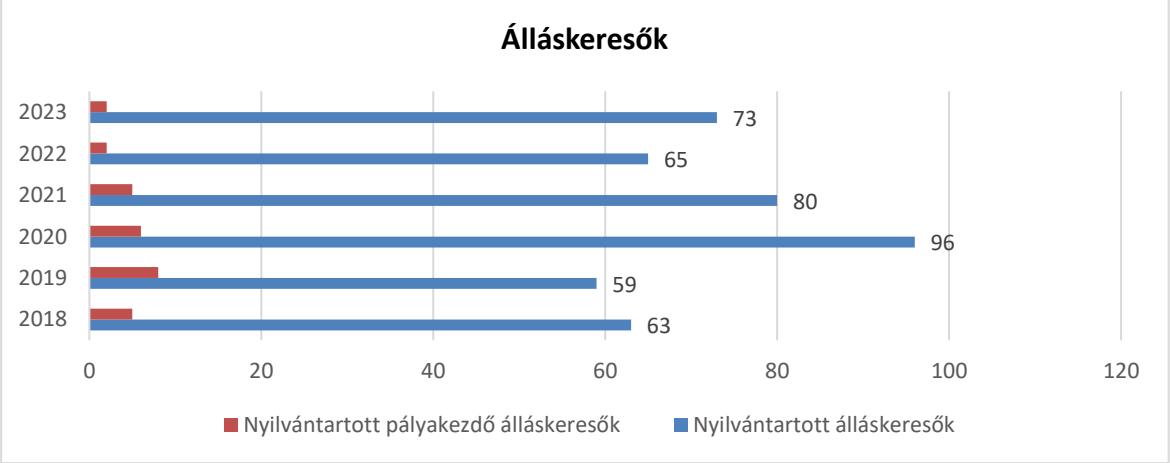

Az összes álláskereső között viszonylag nagy arányban vannak jelen a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők, azaz a tartós munkanélküliek. A nők körében a munkanélküliséghez vezető okok között szerepelhet például: a településen található munkahelyek jellege, bölcsődei, férőhelyek hiánya, a településen élő munkanélküli nők alacsony iskolai végzettsége, gyermeknevelés, hozzátartozó ápolásának ellátása stb. Ebből arra lehet következtetni, hogy a férfiak rövidebb idő alatt tudnak elhelyezkedni, mint a nők. A vizsgált évek alatt a munkanélküli férfiak aránya folyamatos emelkedést mutat, de a tartós munkanélküli nők arányához képest mindig alacsonyabb érték mutatkozott. Kivéve a 2023-as évet, amikor a 180 napnál régebben regisztrált férfiak aránya csökkent az előző évekhez képest.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	63	5
2019	59	8
2020	96	6
2021	80	5
2022	65	2
2023	73	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya jelentősen csökkent, számuk a nyilvántartott álláskeresők számához képet nem jelentős.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Karácsondon foglalkoztatást segítő képzés nincs, de a település 10-40 km-es körzetében széles lehetőség biztosított a foglalkozást segítő képzésekre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A közeli Gyöngyös város ipari parkja területén működő számos vállalkozásoknál magasabb iskolai végzettséget nem igénylő (összeszerelő, csomagoló, takarító) munkakörökben van lehetőségük elhelyezkedni. Valamint idénymunka keretén belül mezőgazdasági munkára is van kereslet, melyhez

az alacsony iskolai végzettség is elegendő.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)
Nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

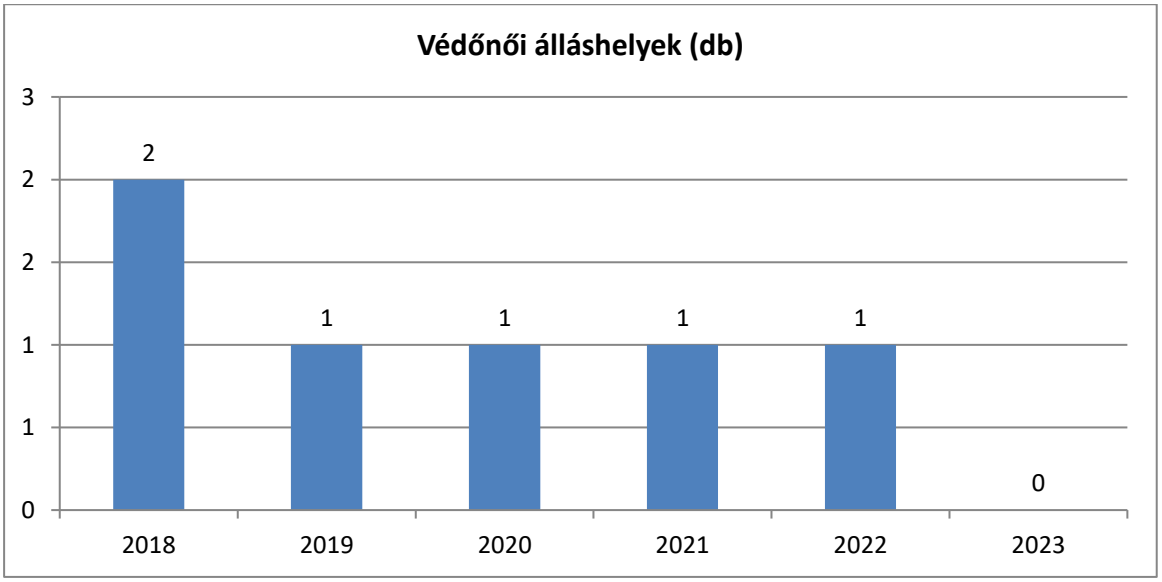
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

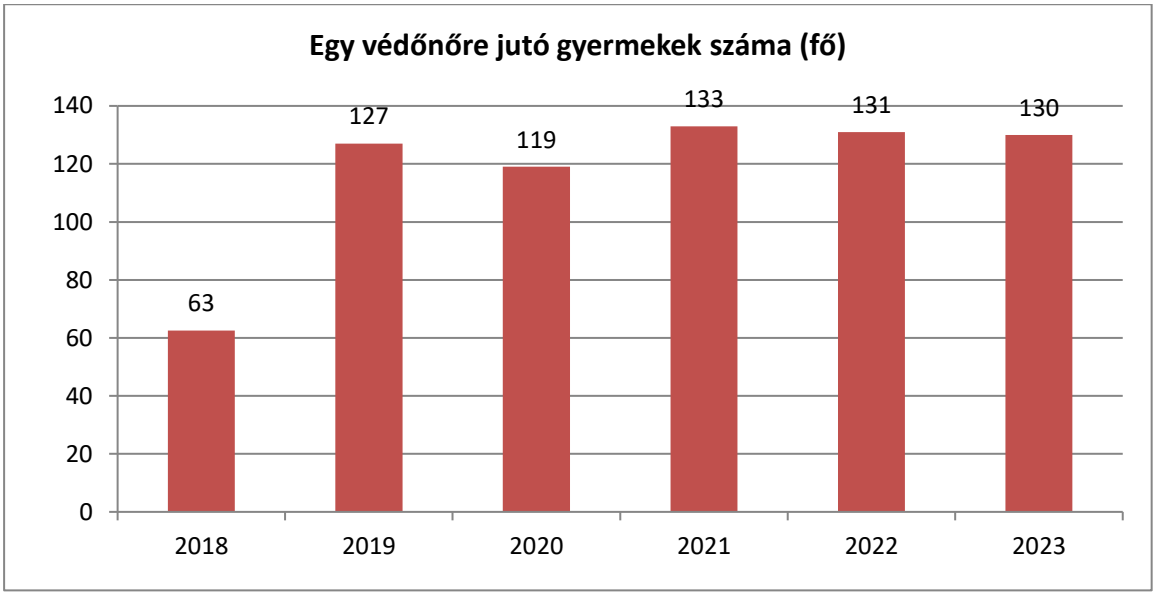
A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Karácsondon helyben nincs a bölcsődei elhelyezésre mód, legközelebb Gyöngyös városban vannak bölcsődék, de a férőhelyek telítettségére tekintettel vidéki gyermekek fogadására csak korlátozott számban van lehetőség. Valószínűleg több anyuka tudna visszatérni a munkába, ha helyben sikerülne megoldást találni a bölcsődés korú gyerekek elhelyezésére.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	2	125	63
2019	1	127	127
2020	1	119	119
2021	1	133	133
2022	1	131	131
2023	0	130	130

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnőre jutó gyermekek száma még mindig magas, annak ellenére, hogy a gyermek születési szám évről évre csökken. Karácsond településen nincs állandó védőnő a 2. körzetben, ezért a főállású védőnő nem tudja működtetni a Baba-mama klubot, pedig lenne rá igény. A vizsgált időszakban az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2021 évben volt a legmagasabb, 133 fő. Ezek az adatok viszont csak a 0-3 éves korú gyermekekre vonatkoznak, pedig a védőnők feladatellátásához a 0-5 éves korú gyermekek tartoznak, ezen kívül az óvodai- iskolai szűrések és felvilágosító előadások, a terhes gondozás.
A nőket ért erőszak még mindig látens kategóriába esik, a védőnő gyakran csak a falubeliektől értesül egy-egy bántalmazással kapcsolatos esetről. Igyekszik segíteni ezen anyáknak, nőknek, de többnyire sikertelenül.

5.2.2.a) számú táblázat Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

A táblázat kitöltése nem releváns, a településen nem működik bölcsőde.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	**Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 126)	**Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 122)	**Működő családi bölcsődei férőhelyek száma** (TS 125)	**Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 121)	**Működő mini bölcsődei férőhelyek száma** (TS 127)	**Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma** (TS 123)	**Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma** (TS 124)	**Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma** (TS 120)
	db	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**	**db**	**Fő**
2018	0	0	7	5	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2015-2018.-ig magánkézben Családi napközi, majd bölcsőde működött 7 fővel, de az átalakítások után a bölcsőde megszűnt. A Gesztenyéskerti Óvoda épületének bővítésére egy pályázatban Karácsond Községi Önkormányzat forrást nyert, melynek célja egy új csoportszoba és egy mini bölcsődei szoba kialakítása. Ez két ütemben valósult meg, az 1. ütemben a korábban engedélyt kapott óvodaépület bővítés és mini bölcsőde kialakítás készült el. 2. ütemben ennek folytatásaként, bővítéseként épült a mini bölcsőde.

2024.októberében átadásra került mini bölcsőde, mely egy 7 és egy 8 fős csoportból áll. A létszám fel van töltve, így elmondható, hogy a kisgyermekes családos anyák visszailleszkedését a munkába nagyban megkönnyíti a bölcsődei ellátás. A nyitvatartási idő munkanapokon 7-16.00 óra között tart, mely igény szerint módosítható. Az óvodai létszámnál a bölcsödébe járó gyermekek száma hiányként jelenik meg, mivel előtte az óvoda biztosított bölcsődei csoportot. A 2025-2026-os nevelési évben így a négy csoport létszáma 80-90 fő között alakul.

5.3 számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő. A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül.

A táblázat alapján elmondható, hogy a gyermekek számában jelentős változás nem tapasztalható., 2016-ban emelkedés volt tapasztalható, majd újra csökkent a 0-3 éves korosztály. 2021 évben volt a legmagasabb, majd 2023 évre 2 fővel csökkent a gyermeklétszám, mely vélelmezhetően a lakásvásárlási kedvezmények (babaváró hitel Falusi CSOK, CSOK) igénybevételének egyszerűsítésének is köszönhető. A védőnők által ellátott gyermekek száma ezzel az értékkel egyenesen arányos.
A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a városban a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is. Kéthetente csütörtöki napokon baba-mama klubot koordinálnak a kismamák közötti személyes tapasztalatok megosztása
A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.4. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók

közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás.

A családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. Sajnos erről a területről is elmondható, hogy nagy a látencia, a bántalmazott nők nem mernek családvédelmi, valamint rendvédelmi szervekhez fordulni segítségért. A látlelet készítése sem mindig követi a bántalmazás megtörténtét, mivel térítési díj-köteles (284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza az összeget, 223-ban 3 500 Ft).

A családon belüli erőszak témaköre közvetlenül érinti a gyermekvédelem területét. A családon belüli erőszak jelenléte akkor is veszélyeztető körülménynek minősül, ha nem irányul a gyermekre. Az anya brutális bántalmazása, ami a gyermek szeme előtt zajlik, megvalósítja a súlyos veszélyeztetés fogalmát és megalapozhatja a gyermek családból való azonnali kiemelését és ideiglenes hatályú elhelyezését is. A családon belüli erőszak kezelése tehát komplex szemléletet igényel, szorosan együtt kezelve a problémát a gyermekvédelemmel.

Alapvető problémát jelent, hogy a nők félnek feljelenteni a bántalmazót, ennek több oka is lehet pl.: továbbra is együtt élnek a bántalmazóval, a hosszadalmas jogi procedúra, a szégyenérzet, továbbá a család egyben tartási szándéka.
A nők a jogaik érvényesítése kapcsán tovább lépnek azon, hogy bántalmazás esetén csupán a rendőrséget riasszák, nem alkalmi megoldást várnak, hanem teljes körű igazságszolgáltatást.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások a településen korlátozottak. Nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tud segítséget nyújtani, családsegítés keretében. Az anyaotthonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

Krízishelyzetben segítséget nyújtó intézmény (Családok Átmeneti Otthona, Gyermekek Átmeneti otthona) legközelebb a településünkhöz a 10 km-re található Gyöngyös városban van. A „védett" anyaotthoni ellátás az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálaton keresztül minden bajba jutott Karácsondi lakos számára azonnali segítséget nyújtó szolgáltatásként elérhető.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké, ez alól a képviselő testületben betöltött hely a kivétel, ahol több a férfitag. A hivatalokban, kulturális, oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

Fontos kiemelni a kisgyermekes nők elszigetelődésének veszélyét. Ennek megelőzése érdekében szükség lenne baba-mama klub működtetésére a kisgyermekkel otthon lévő anyukáknak, illetve külön a várandós nőknek. Ezek keretében kötetlen beszélgetésre, valamint a nők igénye szerinti szabadidős programok szervezésre kell lehetőséget biztosítani.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Munka és magánélet egyensúlyának hiánya	A nők munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, családbarát munkahelyek, támogatása.
Nagy fokú látencia a nőket érintő erőszak terén.	Az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása, illetve az állampolgári aktivitás fokozása a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével. Ennek érdekében szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása
Kisgyermekes nők elszigetelődése	A mini bölcsőde és óvoda bevonásával Baba-mama klub működtetése.

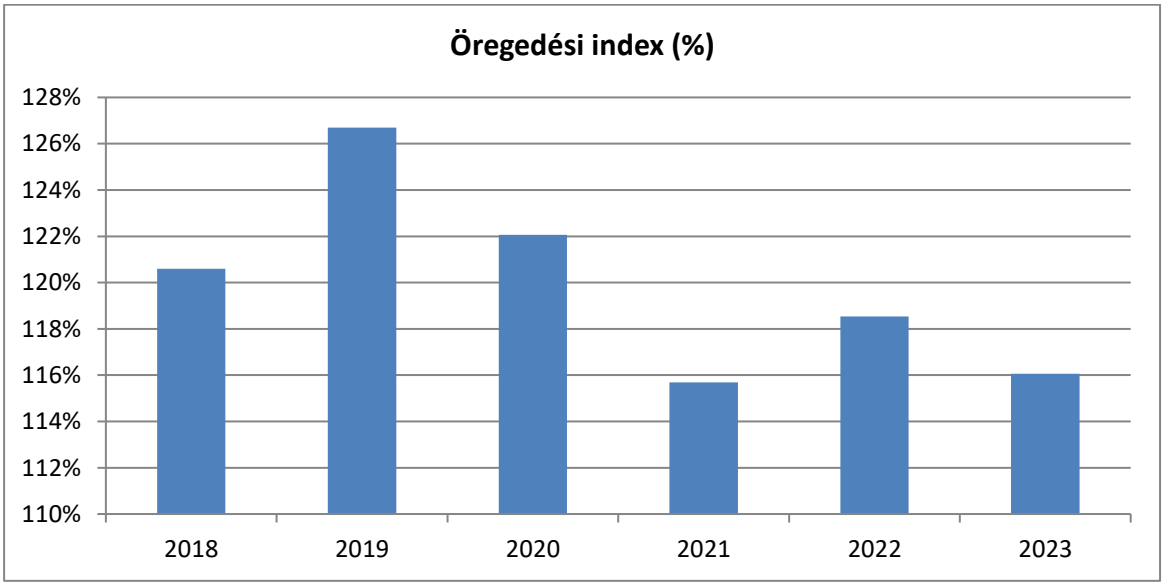
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi elöregedés globális probléma ma Magyarországon. Az utóbbi évek munkanélkülisége, a közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben.
Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	521	432	120,60%
2019	541	427	126,70%
2020	531	435	122,07%
2021	531	459	115,69%
2022	537	453	118,54%
2023	542	467	116,06%

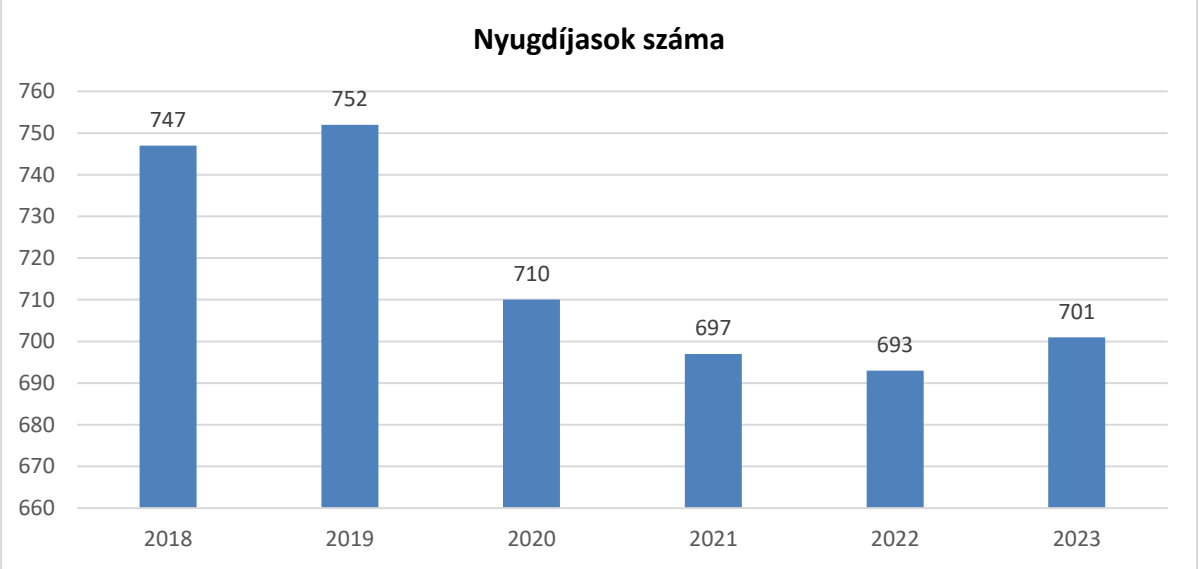
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

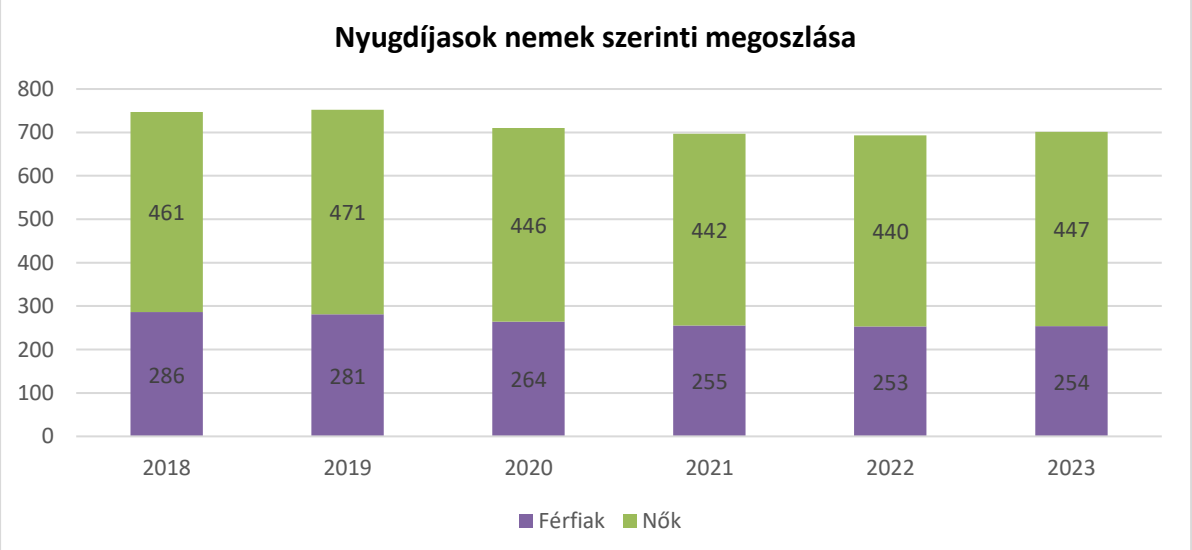

Karácsondon folyamatosan nő a 65 év feletti lakosok száma, mely 2023 évben 542 fő volt. Ezzel együtt nő a 0-14 év közötti gyermekek száma is, de még mindig kevés a település elöregedésének visszafordításához.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2018	286	461	747
2019	281	471	752
2020	264	446	710
2021	255	442	697
2022	253	440	693
2023	254	447	701

Forrás: TeIR, KSH Tstar

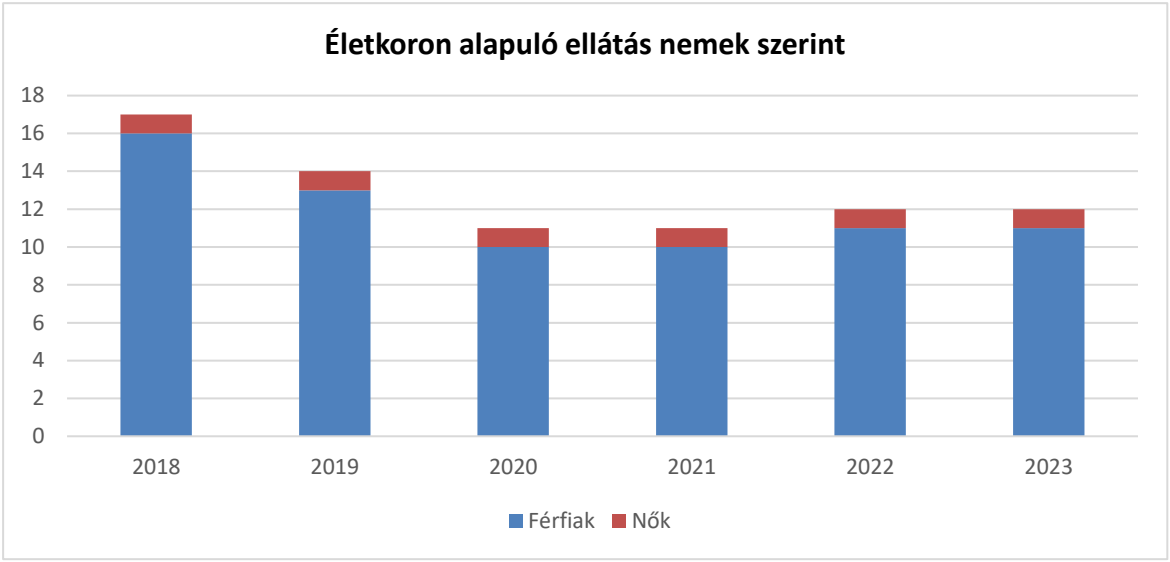

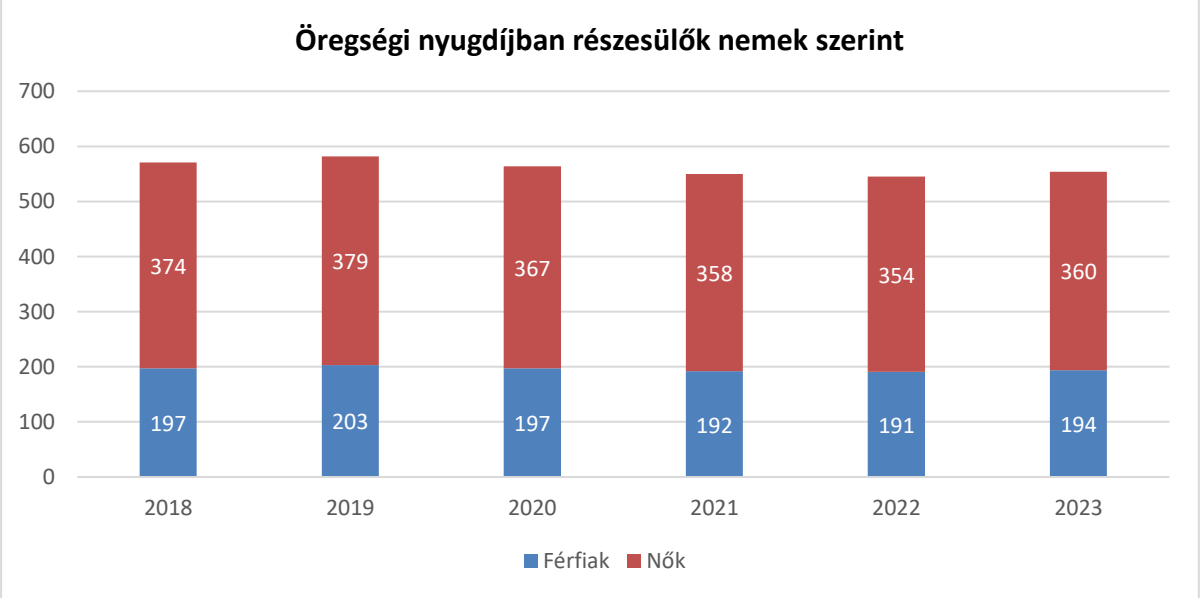
A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma évről évre csökken, mely 2022 évre 693 főre esett vissza.2023 évben némi emelkedés mutatkozott, 701 volt a nyugdíjasok száma. A nemenkénti megoszlás szerint a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők nagyobb része, csaknem kétharmada nő.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma** (TS 067)	**Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma** (TS 068)	**Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 069)	**Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 070)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma** (TS 071)	**Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma** (TS 072)	**Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)** (TS 134)
2018	16	1	197	374	0	19	4
2019	13	1	203	379	0	20	4
2020	10	1	197	367	0	15	4
2021	10	1	192	358	0	20	3
2022	11	1	191	354	2	18	1
2023	11	1	194	360	1	18	2

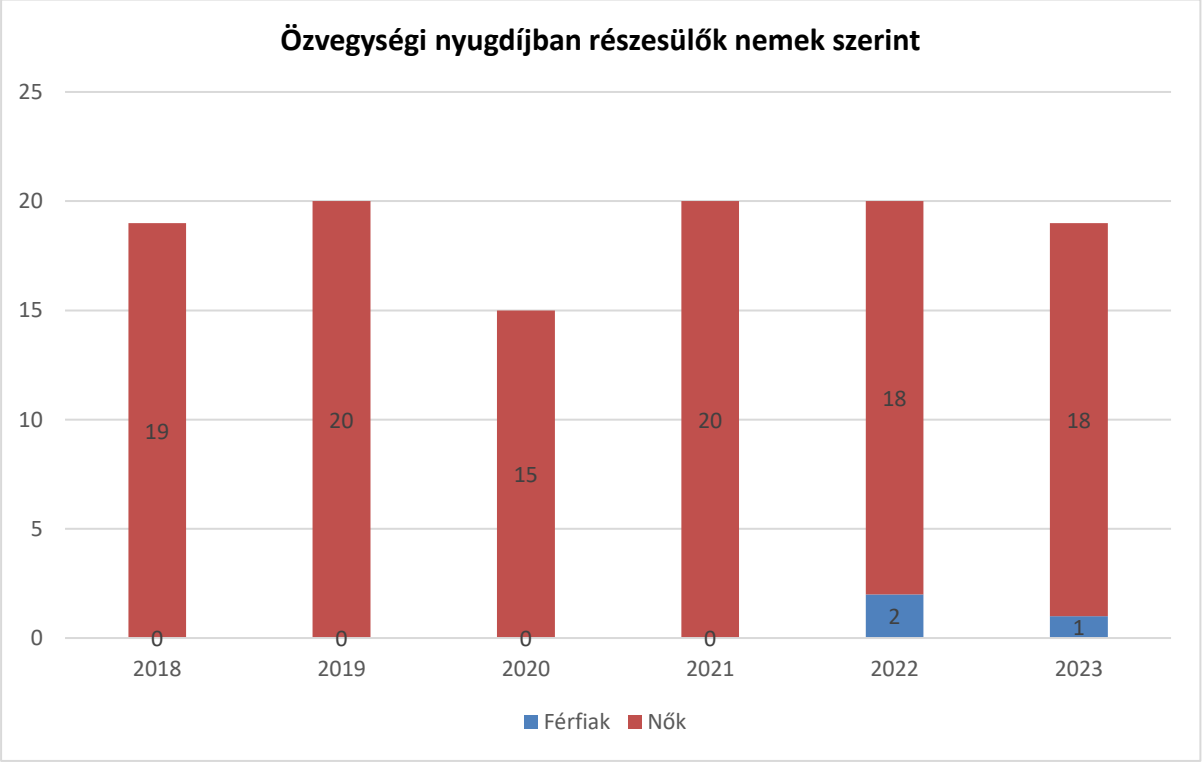
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az éltkoron alapuló ellátásban részesülők száma fokozatosan csökken, a nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak száma jóval meghaladja a nőkét. Fenti adatok annak tudhatók be, hogy a nők közül sokan korkedvezménnyel (40 év munkaviszonnyal) megy nyugdíjba.

Az öregségi nyugdíjban részesülők nemenkénti megoszlását vizsgálva ugyan azt tapasztaljuk, mint a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások nemenkénti megoszlása esetén a mérleg nyelve esősen a nők felé billen.

Az özvegyi nyugdíjban részesülők száma csökkent a vizsgált időszakban. A nemek szerinti megoszlásban a férfiak száma 2018-2021 között 0 fő volt, míg a nők száma 15-20 között volt, ami azt jelzi, hogy Karácsondon a férfiak rövidebb ideig élnek, mint a női lakosok. Ennek oka lehet az aktív korban végzett munka jellege, illetve az életmód is jelentősen befolyásolhatja a halandóságot.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztályoké is. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előre haladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák.
Ma Karácsondon az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és a település munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen két önszerveződő nyugdíjas klub működik. A klubok rendszeresen járnak találkozókra a környékbeli klubokkal, amelyen előadásokkal, énekekkel szórakoztatják egymást. Többször szerveznek kirándulásokat, programokat, melyeken magas a részvételi arány.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**Év**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
	Fő összesen	**63**	**59**	**96**	**80**	**65**	**73**
41-45 év (TS 042)	Fő	5	12	15	8	8	4
	%	7,94%	20,34%	15,63%	10,00%	12,31%	5,48%
46-50 év (TS 043)	Fő	4	5	9	10	12	11
	%	6,35%	8,47%	9,38%	12,50%	18,46%	15,07%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	7	7	4	9	9
	%	6,35%	11,86%	7,29%	5,00%	13,85%	12,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	6	11	9	6	11
	%	11,11%	10,17%	11,46%	11,25%	9,23%	15,07%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	7	13	12	13	10
	%	12,70%	11,86%	13,54%	15,00%	20,00%	13,70%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nem tudunk konkrétan ilyen esetről, de a 2022. évi adatokat látva a 61 éves vagy afeletti személyek nagyobb százalékban maradnak az álláskeresők között. Általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé.

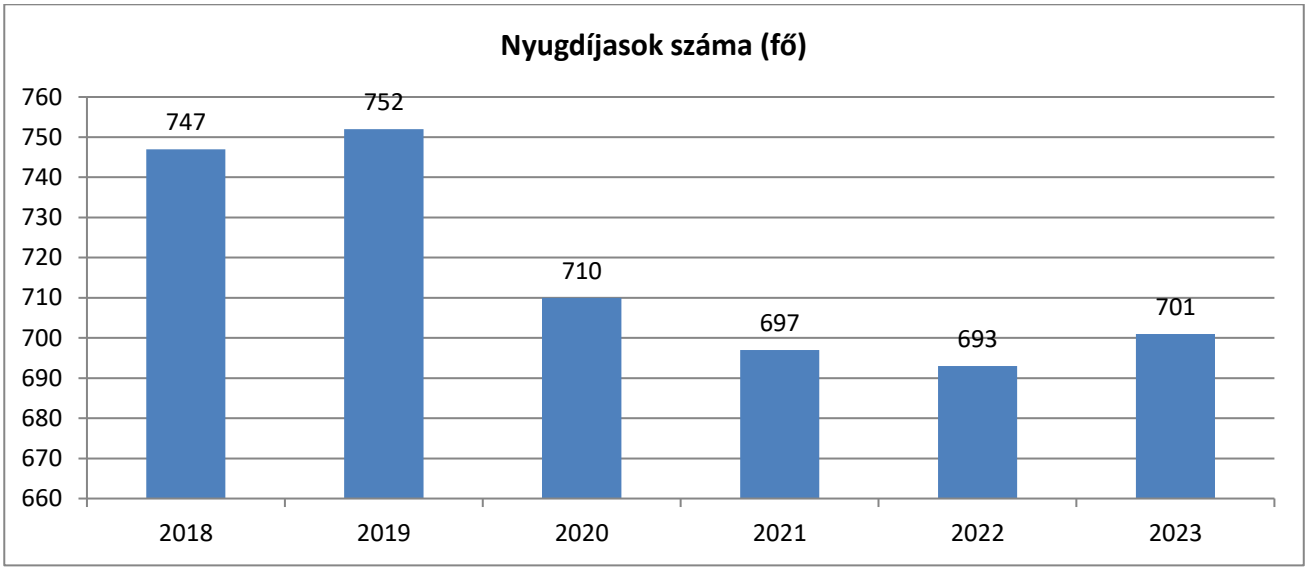
A táblázatból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgált évek alatt 2019-ig csökkent mintegy 4 fővel, majd 2020-ban drasztikusan, 37 fővel emelkedett. Ezután 2021-ben ismét csökkent, összesen 16 fővel kevesebben, 80-an voltak nyilvántartott álláskeresők. Ezután ismét csökkenés, majd újra emelkedés látható, így összességében a vizsgált időszak első és utolsó évét tekintve mindössze 10 fővel emelkedett a vizsgált korosztályon belül az álláskeresők száma. Ennek oka egyrészt az, hogy ez a korosztály nehezebben jut munkalehetőséghez, illetve az is, hogy többen élnek a nyugdíj előtti álláskeresési segély lehetőségével. Ez azt jelenti, hogy a nyugdíjkorhatár betöltését megelőző 5 évben - meghatározott feltételek teljesülése esetén - álláskeresési segély kérelmezhető a Foglalkoztatási Osztálynál. Emellett a segélyben részesülők havonta 15 nap erejéig vállalhatnak munkát napi bejelentéssel.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma *(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)*			
Év	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma** (TS 063)	**Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma** (TS 064)	**Összes nyugdíjas**
2018	286	461	747
2019	281	471	752
2020	264	446	710
2021	255	442	697
2022	253	440	693
2023	254	447	701

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást két háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen.

Karácsondon a szociális ellátórendszert a társult települési önkormányzatok által alapított Integrált Szociális Intézmény (továbbiakban ISZI) látja el.
Az ISZI Karácsondi telephellyel rendelkező Idősek Bentlakásos Otthona jól működik mely jelenleg 18 fővel (maximális létszám), 48 várakozóval üzemel.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében

főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.
A kezdeti két gondozónőhöz képest ma már három gondozónő látja el a feladatokat, mivel a gondozottak száma folyamatosan emelkedik. Több ellátott már a 24 órás felügyeletet igényelne, de nem akarnak bentlakásos intézménybeköltözni.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniás körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékossági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

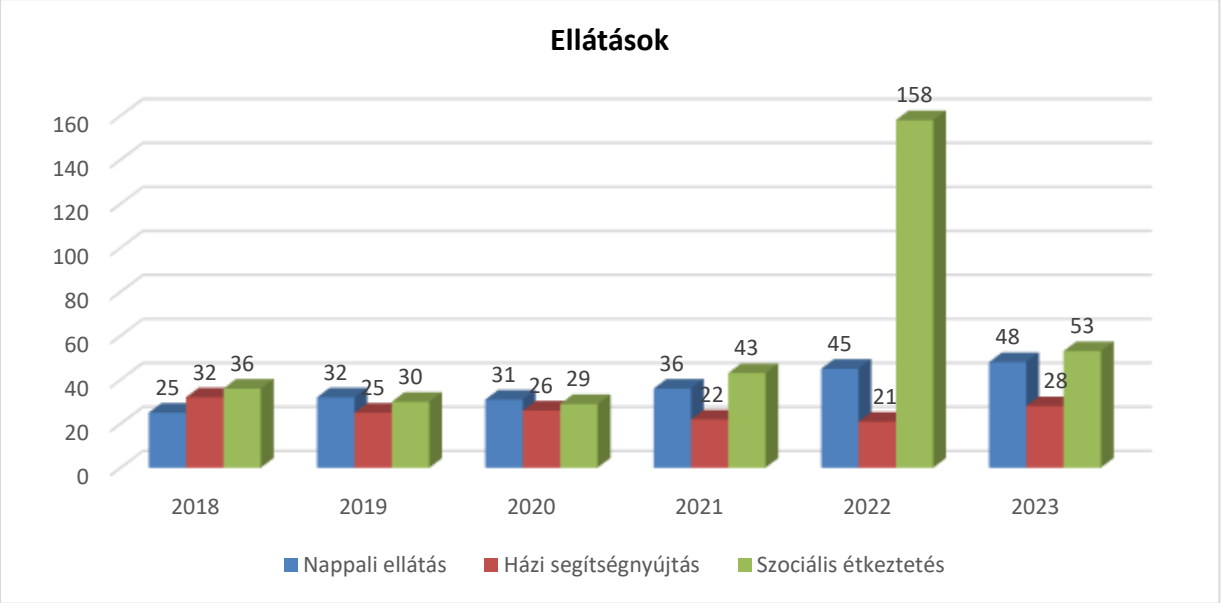
Idősek nappali ellátása (Idősek Klubja) elsősorban a saját otthonukban élő egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt, szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerint napközbeni étkezésre.

Az idősklub Karácsondon nagyon aktív, 48 fővel működik. Napi szinten járnak a klubba az idősek, ahol külön klubgondozó foglalkozik velük. Gyakoriak a programok, rendezvények, ahol az idősek szeretnek szerepet vállalni.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	**65 év feletti lakosság száma** (férfiak TS 026, nők TS 028)	**Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma** (TS 129)	**Házi segítségnyújtásban részesülők száma** (TS 130)	**Szociális étkeztetésben részesülők száma** (TS 131)
	Fő	**Fő**	**fő**	**fő**
2018	521	25	32	36
2019	541	32	25	30
2020	531	31	26	29
2021	531	36	22	43
2022	537	45	21	158
2023	542	48	28	53

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 65 év feletti lakosság száma 2018-től kismértékben, de folyamatosan emelkedik, 2020 évben már elérte az 531 főt, mely 2021 évben stagnál, majd 2022-2023 között ismét emelkedik. A nappali ellátásban részesülők száma 2018 óta emelkedést mutat, mely 2023 évre elérte a 48 főt. A szociális étkezésben részesülők száma 2022 évben volt a legmagasabb, 158 fő, majd 2023 évben 53 főre csökkent. Összességében a szociális étkezésben részesülők száma 17 fővel, a házi segítségnyújtásban részesülők száma pedig 4 fővel csökkent.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A település életének fontos közösségi színtere a közművelődés, hagyományok ápolása, természeti, művészeti értékek kihasználása. A közművelődési és kulturális ellátások hozzáférhetőségének további biztosítása, támogatása a jövőben is fontos feladat. Karácsond község közművelődési és nyilvános könyvtári ellátását a Hősök tere 1. szám alatt található Karácsondi Művelődési Ház Könyvtár, Információs és Közösségi hely biztosítja. A művelődési házban nagyterem, klubhelyiség, könyvtár és kiszolgálóhelyiségek találhatók. A tervezett fejlesztésekhez, programokhoz további helyiségek szükségesek.

c) idősek informatikai jártassága

A mindennapos, adminisztratív ügyek intézésében az idős embereknek az önkormányzat hivatala nyújt segítséget. A mai kor vívmányai közül, az idős emberek is ismerkednek az informatikával. Nagyon nehezen mérhető, hiteles adatot kapni arról, hogy milyen arányban használja ez a korosztály az internetet. A megkérdezés mellet, következtetések lehet levonni, a tért hódító közösségi hálón való megjelenése az idősebb korosztályrészéről.

d) a generációk közötti programok

Ha a településen bármilyen rendezvényt szervez az önkormányzat, azon fiatalok és idősek is egyaránt részt vesznek. A település Képviselő-testülete minden évben megajándékozza a hetven éven felüli lakosságot azért, hogy tiszteletüket és megbecsülésüket fejezzék ki településünk szépkorú lakói felé. Ezek a programok, rendezvények mind lehetőséget kínálnak az inter-generációs kapcsolatok kialakítására, ápolására, és felhívják a fiatalabbak figyelmét arra, hogy az idős emberek mennyire fontos tagjai a társadalomnak, illetve a helyi közösségnek.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (influenza ellen). Fontosak az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez.
Az idősebb, de még tettre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.
Fontos szerep jut itt a Vadvirág Nyugdíjas Klub és Énekkarnak, akik a Karácsondi Népdalkörrel sok közös programot szervezve teszik izgalmasabbá a település idősebb embereinek, nyugdíjasainak mindennapjait.
Idősek biztonságának további két meghatározó eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése, a 60 év felettiek áldozattá válásának elkerülése. Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport. Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően. Feladat az idősek részére az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek terjesztése, felhívni a figyelmüket a fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, részükre figyelemkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása. Ezért fontos a személyes biztonság, a saját tulajdonuk védelmében történő segítségnyújtás

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken	Fiatalok bevándorlásának támogatása
Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket.	Korcsoport érdeklődési körének megfelelő műsorok, programok szervezése. Mentálhigiénés segítség nyújtása szükség szerint.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2013. évi LXII. törvény szerint fogyatékos személy az a „személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással, illetve ezek bármilyen halmozódásával él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;”. Magyarországon a legutóbbi, 2011. évi népszámlálás adati szerint 490578 fogyatékossággal élő ember él, ami az összlakosság 4,91%- át tette ki.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

A településen fogyatékossággal élők létszámára, a fogyatékosság formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

a) rehabilitációs ellátásban részesül,
b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségét az alábbi elvek segítik:

• **Prevenció:** Egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján kell megtervezni.
• **Rászorultság**, illetve a legsebezhetőbbek fokozottabb védelmének elve.
• **A hátrányos megkülönböztetés tilalmának** és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei.
• A személyhez fűződő, illetve a fogyatékos személyeket külön megillető speciális jogok védelmének, valamint a támogatott döntéshozatal elvének valamennyi általános szabályban érvényesülnie kell.
• **Szubszidiaritás elve:** a fogyatékos személyek a szükséges szolgáltatásokhoz a lakóhelyükön vagy ahhoz a lehető legközelebbi településen jussanak hozzá.
• **Integráció elve** feltételezi, hogy a fogyatékos emberek a mindennapi folyamatokban (pl. oktatás, szociális és gyermekvédelmi ellátás, foglalkoztatás, sport, kultúra) kapcsolatot létesíthetnek és tarthatnak fenn más emberekkel, valamint a társadalmi és gazdasági intézmények legszélesebb körével. Korszerű technikai eszközökön keresztül (internet, mobiltelefon). Korszerű módszerekkel (távmunka, távoktatás).

A **semmit rólunk, nélkülünk elve** azt jelenti, hogy a fogyatékos személyek saját jogon vagy a maguk választotta képviselőik útján, értelmi fogyatékos, autizmussal élő és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek esetében saját jogon vagy szüleik útján részt vesznek az életüket meghatározó döntések előkészítésében, a döntésekben és a döntések végrehajtásában.

7.1. A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

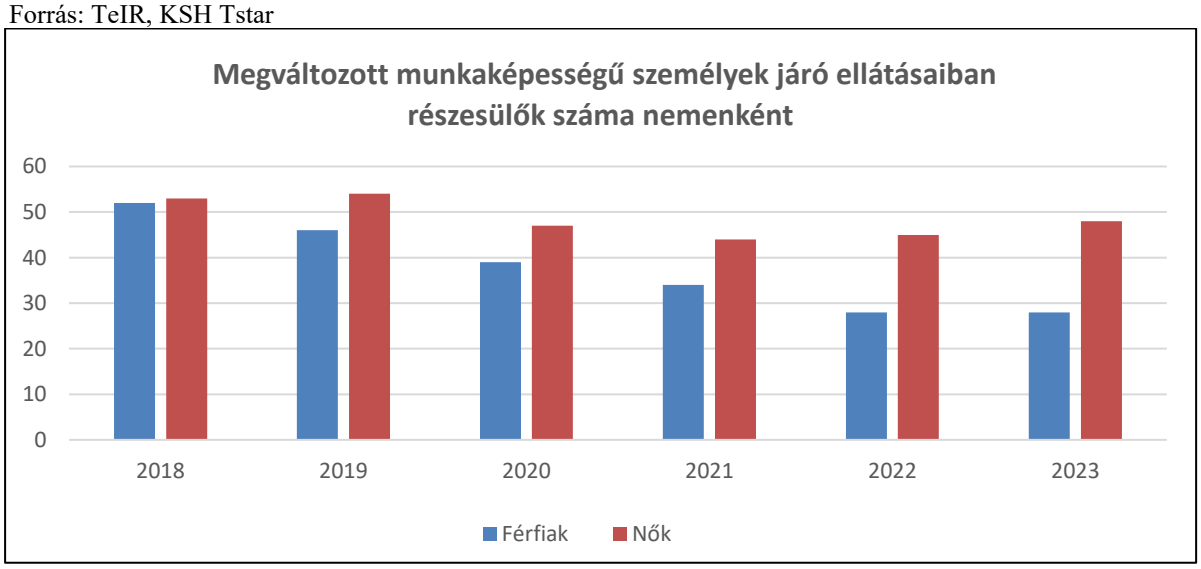
A fogyatékossággal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékossággal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékossággal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A fogyatékossággal érintetteknek a kedvezőtlen egészségi állapotuk és

a társadalmi körülményeik miatt is számos nehézséggel kell megküzdeniük, melyek jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, illetve a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodás is komoly küzdelemmel jár.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	52	53	105
2019	46	54	100
2020	39	47	86
2021	34	44	78
2022	28	45	73
2023	28	48	76

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat és az ábra egyértelműen rámutat arra, hogy a megváltozott munkaképességű személyek száma mindkét nem esetében csökken. Összességében 3 fő csökkenést mutat. Ez 26 %-os csökkenést jelent. Nemek tekintetében megállapítható, hogy 2018-2023 között a megváltozott munkaképességű személyek járó ellátásaiban részesülő nők száma meghaladja a férfiak számát.

Karácsondon eddig nem készült felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos, valóságnak megfelelő elemzést készíteni szükségleteikről, helyzetükről a település vonatkozásában. Ugyanakkor feladatunk olyan környezet megteremtése, amelyben egyenlő esélyekkel érvényesülhetnek a mindennapi élet, ügyintézés, közlekedés, munkahely, iskola, sport, szórakozás stb. területén. A fogyatékkal élők részére szervezett szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek felmérése alapján tudná az önkormányzat megszervezni és végrehajtani.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett

foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön sajnos nem jellemző az integrált és a védett foglalkoztatás. Az önkormányzat intézményei leginkább a törvényi előírásnak megfelelve foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket (többnyire a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettség miatt). A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is meghiúsul.

Karácsond szélén egy nagy mezőgazdasági területen található 10 fős lakóotthon. Az ASK lakóotthonának a feladata az autizmus spektrum zavarral élő felnőttek élethosszig tartó ellátása, képességeiknek megfelelő foglalkoztatása, önálló életvitelében, pénzkezelésben való segítése, szükség esetén ápolása az autizmusban elvárt megfelelő segítségnyújtással. Tevékenysége felöleli a lakhatást, a foglalkoztatást, szociális gondoskodást és családgondozást. A lakóotthonhoz tartozik a Karácsond, József A. út 9. szám alatti ház is, amit klubfoglalkozásokra is használunk. A lakók közül 5 fő intézményen belüli szociális foglalkoztatásban, napi 4 órás munka-rehabilitációban vesz részt. A telephely sajátossága, hogy lakóotthonunkat egy nagy mezőgazdasági terület öleli körül, amelyen szabadföldi és fóliasátorban történő mezőgazdasági munka folyik. Az itt megtermelt zöldségek a helyi feldolgozóban csomagolásra, savanyításra kerülnek. Az elkészült savanyúságokat a helyi piacon, vásárokon árusítják, valamint helyi konyhákra szállítják.Összesen 45 autista gyermeknek biztosítanak ellátást. Az ellátottak az ország 8 megyéjéből (Fejér, Heves, Pest, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Hajdú-Bihar, Esztergom és Jász-Nagykun-Szolnok megye) és Budapestről járnak hozzánk, a hétvégéket általában otthon, szüleikkel töltik.
A területünkön a foglalkoztatást 2011. nyártól a Főkefe Nonprofit Kft – védett rehabilitációs foglalkoztató biztosítja. Más megváltozott munkaképességű dolgozók mellett a lakóotthonból 5 fő autista, otthonról pedig 7 fő autista fiatal végez itt munkát. A védett foglalkoztatónál történő autizmus specifikus elvárásokat az Autista Segítő Központ lakóotthonának mentorálásával valósítja meg a munkáltató.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

A fogyatékkal élők foglalkoztatása esetében ki kell emelni a munkaügyi központok humán szolgáltatásait, azaz a rehabilitációs tanácsadást, a munkavállalási, pályaválasztási és életvezetési tanácsadást, valamint az álláskeresési technikák elsajátítását. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat portálja pontos információkkal szolgál a megváltozott munkaképességű munkavállalók számára, a foglalkoztatás tekintetében.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Karácsondon nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Fogyatékosok önálló életvitelét támogató intézmény nem található a községben. A szolgáltatások

esetében az Integrált Szociális Intézmény által biztosított szociális alapszolgáltatásokat kell kiemelni, melyek a fogyatékkal élők számára is elérhetők. Az (szociális) étkezést, házi segítségnyújtást, igénybe vevők között, nem vele született fogyatékossággal (mozgásszervi, látás, hallás) rendelkezőket is találunk.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Nem releváns, mert Karácsond településen nincs fogyatékos személyek nappali ellátása.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára jogszabály által biztosított ellátások:
• **Fogyatékossági támogatás** a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
• **Megváltozott munkaképességű személyek ellátására** jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történhet meg.
• **Rokkantsági járadékra** jogosult az, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. Nem akadálya a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékossági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.
• **Közlekedési kedvezmény:** a mozgáskorlátozott személyek esélyegyenlőségének előmozdítását szolgálja a közösségi közlekedésben való részvételük anyagi támogatása, melyet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet határoz meg. A közlekedési kedvezménynek két fajtája van, a személygépkocsi szerzési támogatás, **és a s**zemélygépkocsi átalakítási támogatás.
• **Parkolási igazolvány** a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybevételére. A 218/2003.(XII.11.) Korm. rendelet szabályozza a jogosultak körét. 2013. augusztus 1-jétől a jogszabályban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra a bizonyos - működési engedéllyel rendelkező - intézmények is jogosultak.

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése
Településünkön kettő háziorvosi, egy fogorvos, egy gyógyszertár és kettő védőnővel ellátott védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járóbeteg ellátás a gyöngyösi, hatvani és a kistarcsai szakrendelőkben biztosított. A helyben nem elérhető rehabilitációs ellátásokhoz (pl.: fogyatékossággal élő vagy pszichiátriai és szenvedélybetegek rehabilitációs

ellátása) való hozzáférést szükség esetén többek közt a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő. A Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya rehabilitációs tanácsadás keretében a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára segít a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen a közintézmények akadálymentesítése a Gönczy Pál Katolikus Általános Iskola kivételével megvalósult. A településen az intézmények többsége részben akadálymentesített, megközelíthető. Ez azért is fontos, mert elsődlegesen az akadálymentesítés hiánya az, ami miatt a fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, vagy olyan munkahelyet próbálnak választani, melyet jól megközelíthetnek. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A Polgármesteri Hivatal főbejárata nem akadálymentesített, de a hátsó bejárat akadálymentesítése megvalósult, valamint az épület belső tere teljesen akadálymentesített.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

d) A Karácsondi Művelődési Ház, Könyvtár, Információs és Közösségi hely rendelkezik akadálymentesítéshez szükséges rámpával.

e) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nincsenek akadálymentes munkahelyek a településen.

f) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A településen a járdák minősége rossz, nem akadálymentesített.

g) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

Nincsenek helyi szolgáltatások fogyatékos személyek részére.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem jellemző.

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kimondottan a fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek Karácsondon - ilyen programokra nem mutatkozott igény a településen. A közösségi programokon való részvétel minden szempontból biztosított, szegregáció nem tapasztalható.

7.5 A fogyatékossággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Karácsond lakossága semmilyen formában nem különbözteti meg hátrányosan a fogyatékossággal élő személyeket. Problémáról, atrocitásról nem érkezett még jelzés. Ez ügyben nagyfokú a társadalmi

felelősségvállalás, segítségnyújtás, mind a fogyatékossággal élő személy mikro és makro környezetében egyaránt.

7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatok hiánya	-Helyi esélyegyenlőségi információs adatgyűjtés adatelemző munkacsoport működésének további folytatása, működtetése -Kapcsolatfenntartás, célcsoportfelkutatása
Közintézmények akadálymentesítése	A meglévő középületek komplex akadálymentesítése
Látás és hallássérültek nem érik el az intézmények akadálymentes honlapját	Szerződés, megállapodás a honlap szerkesztőjével, üzemeltetőjével

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Egészségfejlesztés, prevenció fontossága	Preventív előadások, programok szervezése
A bel- és külterületi utak állapota nem megfelelő, csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési megoldások hiánya	Infrastrukturális fejlesztés
Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra. Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu egész lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy Karácsond a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek az önkéntesek és a településen működő civilszervezetek:

- Községi Polgárőrség Karácsond Egyesület
- Együtt Karácsondért Egyesület
- Karácsond Községvédő és Szépítő Egyesület
- Négy Község Harcosai Sportegyesület
- Vadvirág Nyugdíjas Klub és Énekkar
- Polyák Sándor Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Karácsondi Népdalkör
- Szabó Mariann Szeretet Közalapítvány
- Karácsondi Diákokért Alapítvány
- Fityfiritty Színjátszó Csoport

A civil szervezetek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, vagyon védelmi célok megvalósításához mozgósíthatók és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Tevékenykednek a falunapon, ünnepségeken, sporteseményeken, jótékonysági rendezvényeken, véradáson, gyermek-, illetve idősek napján és vigyáznak a közbiztonságra.

A civil szervezetek közül kiemelkedően aktív a Karácsondi Polgárőrség. Az egyesület vállalta a település közbiztonságának javítását, a rendőrséggel való együttműködést, mely elősegíti a település lakosságának biztonságérzetét és közrendjének megtartását. Fő célkitűzésük, hogy eddigi eredményeinek további javításával biztosítsa a környék nyugalmát és közbiztonságát, illetve segítse a környéken és az országban működő rendvédelmi szervek munkáját.

Az Önkormányzat – lehetőségeihez mérten - támogatja a civil szervezetek munkáját, működését. Törekszünk arra, hogy a szervezetekkel partneri viszonyt kialakítva a település életének egyre több szegmensébe vonjuk be azokat. A jó együttműködés következménye, hogy az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek ezen szervezetek.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Karácsond település a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásnak, valamint az Abasári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulásnak a tagja.

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételére jogosulttá válnak, mely a társulások részére a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését eredményezik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a nemzetiségek jogainak érvényesülését. A jövőben is fontos, hogy a hivatal együttműködő szerepet töltsön be a nemzetiségi önkormányzat működéséhez szükséges adminisztratív feladatok ellátásában, a sokszínű társadalmi élet fenntartása érdekében.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civilszervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének támogatásától kezdve a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a település érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a személyes kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd ezt követően a programtervezet véleményezésére koncentrálódott. A tervezet az önkormányzat honlapján, www.karacsond.hu közzétételre kerül, valamint az önkormányzat épületében kifüggesztésre kerül, melyről a helyi újságban, a Karácsondi Hírekben értesítjük a lakosokat, így a lakosok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, civilszervezetek, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

Karácsond község honlapján a HEP-ről folyamatos tájékoztatást adunk, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	**fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel**
Romák és/ vagy mélyszegénységben élők	A szegénység és a társadalmi kirekesztettség és az ebből eredő kockázatok.	Szakemberek hiánypótlása, valamint képzése az újonnan jelentkező társadalmi problémák kezelésére.
	Mélyszegénységben élők egészségi állapota az életkörülményeik miatt romlik.	Egészségi állapot megőrzésének segítése, szűrővizsgálatok népszerűsítése.
Gyermekek	A hátrányos helyzetű gyermekek életmódbeli problémáinak kezelése, gondolkodásmódból eredő problémák, és az ebből eredő lemorzsolódás	Szemléletváltással a gyermekek szocializációjának elősegítése a szülők bevonásával lemorzsolódás veszélyének csökkentése
	A szülők általi negatív minta átörökítése, szocializációs hiányok	Kiscsoportos komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
	A gyermekek szünidei elhelyezése sok család számára problémát okoz	Szünidei programlehetőségek, a gyermekek felügyeletének biztosítása
Nők	Munka és magánélet egyensúlyának hiánya	A nők munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, családbarát munkahelyek, támogatása.
	Nagy fokú látencia a nőket érintő erőszak terén.	Az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása, illetve az állampolgári aktivitás fokozása a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével. Ennek érdekében szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása
	Kisgyermekes nők elszigetelődése	A mini bölcsőde és óvoda bevonásával Baba-mama klub működtetése.
	Öregedési index magas, természetes szaporodás	Fiatalok bevándorlásának támogatása

Idősek	csökken	
	Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket.	Korcsoport érdeklődési körének megfelelő műsorok, programok szervezése. Mentálhigiénés segítség nyújtása szükség szerint.
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatok hiánya	-Helyi esélyegyenlőségi információs adatgyűjtés adatelemző munkacsoport működésének további folytatása, működtetése Kapcsolatfenntartás, célcsoportfelkutatása
	Közintézmények akadálymentesítése	A meglévő középületek komplex akadálymentesítése nem megoldott.
	Látás és hallássérültek nem érik el az intézmények akadálymentes honlapját	Szerződés, megállapodás a honlap szerkesztőjével, üzemeltetőjével
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Egészségfejlesztés, prevenció fontossága	Preventív előadások, programok szervezése
	Az utak, járdák javítása felújítása, kerékpárút építése	Pályázati forrásból, pályázati lehetőségek nyomon követése
	Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra. Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák) nem élnek mélyszegénységben, munkaerő-piaci integrációjuk sikeres.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne küzdjenek mindennapi megélhetési problémákkal, alapvető szükségleteik kielégítettek legyenek.
Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programjaira, aktív programokkal csökkentjük az elmagányosodás folyamatát.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a társadalmi beilleszkedésük segítését, elismerését.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő bánásmódjára, akadálymentes, biztonságos, állapotuknak megfelelő intézmények létrehozásával.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I./1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Egyenlő esélyekkel
B	Feltárt probléma megnevezése	A szegénység és a társadalmi kirekesztettség és az ebből eredő kockázatok.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkenjen a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatainak száma. Adományosztások megszervezése. A szolgáltatáshiányok pótlása. Szakemberek hiánypótlása, valamint képzése az újonnan jelentkező társadalmi problémák kezelésére.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi rendelet, szociális szolgáltatástervezési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szükséglet és igényfelmérés. Partnerek bevonása, kapcsolatfelvétel. Együttműködései megállapodások, szerződések megkötése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Képviselőtestület, Integrált Szociális Intézmény
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-szakember toborzása, megtartása. -elérhető szolgáltatások köre bővül -többletszolgáltatásokhoz való hozzáféréssel csökken a társadalmi kirekesztődés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját anyagi forrás megléte, Humánerőforrás biztosítás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

I./2. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Élj egészségesen!**
B	Feltárt probléma megnevezése	Mélyszegénységben élők egészségi állapota az életkörülményeik miatt romlik.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Egészségi állapot megőrzésének segítése, szűrővizsgálatok népszerűsítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Helyi rendelet, költségvetési keret
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-szűrővizsgálatok megszervezése, -széles körű tájékoztatás a vizsgálati lehetőségéről, -sportolási lehetőségek támogatása.
G	Az intézkedés felelőse	Karácsond Községi Önkormányzat képviselőtestülete, Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A célcsoport tagjainak egészségi állapota stagnál, hosszú távon pedig javuló tendenciát mutat.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját anyagi erőforrás megléte.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

II/1. A gyermekek esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Minden gyermek egyenlő**
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű gyermekek életmódbeli problémáinak kezelése, gondolkodásmódból eredő problémák, és az ebből eredő lemorzsolódás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szemléletváltással a gyermekek szocializációjának elősegítése a szülők bevonásával lemorzsolódás veszélyének csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	-Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, -Óvodai munkaterv/pedagógiai program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-Kapcsolaterősítése a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal, a jelzőrendszer tagjaival. -Előadások, foglalkozások tartása az óvodában, iskolában.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, ISZI Család és Gyermekjóléti Szolgálat, óvoda, iskola
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi és humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható, humánerőforrás biztosítása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

II/2. A gyermekek esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Képes vagy máshogy élni!**
B	Feltárt probléma megnevezése	A szülők általi negatív minta átörökítése, szocializációs hiányok.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Hátrányos helyzetből való kilépés, képességfejlesztés a szülői negatív minta felismeréséhez és elengedésére. Komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007- 2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Családlátogatások, segítő beszélgetések Támogatóprogramok: önismeret, önérvényesítés, jó gyakorlatok
G	Az intézkedés felelőse	polgármester megvalósításba bevont partnerek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	jelenléti ívek, fotók
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Közösségi Ház, előadók, pénzügyi feltételek biztosítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Szolgáltatások biztosításával fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

II/3. A gyermekek esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Gondtalan szünidő**
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekek szünidei elhelyezése sok család számára problémát okoz
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekeket veszélyeztető körülmények (felügyelet nélkül hagyás stb.) elhárítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007- 2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-Igénylők beazonosítása -Szolgáltatást nyújtók beazonosítása -Koordináció, Egyeztetés
G	Az intézkedés felelőse	Karácsondi Művelődési Ház, Könyvtár, Információs és Közösségi Hely vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Gyermekfelügyeletet igénybe vevők száma (gyermek fő)
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	-Pályázatíró, intézményi közreműködők, pedagógusok (gyermekfelügyeletet ellátó személyek) -Foglalkozások anyagköltsége, pedagógusok bére, gyermekétkeztetés díja -Gyerekek elhelyezését szolgáló helyiség, udvar egyéb infrastruktúra
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Ismételhető, ezáltal fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

III/1. A nők esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Nők otthon és a munkában**
B	Feltárt probléma megnevezése	Munka és magánélet egyensúlyának hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, családbarát munkahelyek, támogatása, esélyegyenlőségének növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemi Esélyegyenlőségi Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-Korszerű, a munkaidő beosztásnak megfelelő bölcsődei óvodai intézményi háttér kialakítása. -Atipikus foglalkoztatási munkaformák, illetve kötetlen munkaidő bevezetése, kisgyermekes nők önfoglalkoztatásának segítése. -Részmunkaidős foglalkoztatás támogatása kisgyermekes nők körében. -Családbarát munkahelyek kialakítására és elterjesztésére való igény és hajlandóság megteremtése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-Alapdokumentumok módosítása -Kialakított munkahelyek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	-Pályázati lehetőségek -Hazai és saját költségvetési forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Monitoring, érdeklődés fenntartása, motiválás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

III/2. A nők esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Agresszió nélkül…**
B	Feltárt probléma megnevezése	Nagy fokú látencia a nőket érintő erőszak terén.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása, illetve az állampolgári aktivitás fokozása a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével. Ennek érdekében szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióval
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-Problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzőrendszeri tagokkal való konzultáció révén. -Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása. -Elért eredmények hosszú távú fenntartása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, ISZI Család és Gyermekjóléti Szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-Kimutatás készítése, jelzőrendszeri tagokkal történő minél több konzultáció megvalósulása. -Szakmai megbeszélések, tájékoztatások, előadások megvalósulása. -Pozitív visszajelzések a jelzőrendszeri tagoktól.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

III/3. A nők esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Nem vagy egyedül!**
B	Feltárt probléma megnevezése	Kisgyermekes nők elszigetelődése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A kisgyermekes és várandós anyák elszigetelődésének megelőzése. Hasznos időtöltés.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-Baba-mama klub, kiscsoportos foglalkozások - -Közösségi programok, -Szabadidős programok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat, Mini Bölcsőde, Óvoda, Védőnő
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-Résztvevő kismamák, anyák száma, -Programok száma
P	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	-Humán erőforrás biztosítása, -Pályázati lehetőségekből anyagi fedezet biztosítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati források segítségével folyamatos programok szervezése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

IV./1. Az idősek esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Idősödő társadalom-fókuszban az ellátórendszer**
B	Feltárt probléma megnevezése	Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása. Fiatalok bevándorlásának támogatása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024) -hez és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése. -Pályázat benyújtása a Faluház akadálymentesítésére és energetikai korszerűsítésére, majd a fejlesztések kivitelezésének megkezdése. - Minőségi szolgáltatások hosszú távú biztosítása, az érintettek folyamatos tájékoztatása mellett. -Fiatalok anyagi támogatása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővülése. -Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősek körében. -Fiatalok betelepülése, természetes szaporodás nő
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

IV./2. Az idősek esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Együtt könnyebb!**
B	Feltárt probléma megnevezése	Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Idősek nagyobb mértékű bevonása a családi/közösségi életbe
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024) -hez és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-Egyedül élő idősek felkutatása -Problémák beazonosítása -Korcsoport érdeklődési körének megfelelő műsorok, programok szervezése. -Mentálhigiénés segítség nyújtása szükség szerint.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat, ISZI
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A nappali ellátásban résztvevők számának emelkedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Közösségek fenntartása, működtetése, mely ismételhető
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

V/1. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Informatív adatok a településen élő fogyatékkal élőkről**
B	Feltárt probléma megnevezése	Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatok hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	-Helyi esélyegyenlőségi információs adatgyűjtés adatelemző munkacsoport működésének további folytatása, működtetése -Kapcsolatfenntartás, célcsoport felkutatása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosságügyi Program (201ő-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- célcsoport felkutatása - munkaterv - kérdőívek szerkesztése - adatgyűjtés
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, megvalósításba bevont partnerek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kérdőívek, jelenléti ívek
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan fenntartható, adatok aktualizálható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

V/2. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Közintézmények akadálymentesítése**
B	Feltárt probléma megnevezése	A meglévő középületek komplex akadálymentesítése nem megoldott.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minden oktatási-, nevelési, egészségügyi és szociális közintézmény akadálymentessé tétele. Elősegíteni a fogyatékkal élők mindennapi életvitelét, a másoktól való függőséget csökkenteni.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Költségvetési keret
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosságügyi Program Országos településrendezési és építési követelmények
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	-A hiányosságok megszüntetése a lehetőségek függvényében. -Lehetőségekhez képest a meglévő közintézmények részben vagy teljesen akadálymentessé tétele.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Egyre több közintézmény épületei akadálymentesített
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások, pályázati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható, anyagi és szakmai feltételek megléte mellett
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

V/3. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A	**Intézkedés címe:**	**Akadálymentes honlap**
B	Feltárt probléma megnevezése	Látás és hallássérültek nem érik el az intézmények akadálymentes honlapját
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Karácsond honlapjának akadálymentes használatának biztosítása. A gyengén látó személyek részére esélyegyenlőség növelése az információ jutásához.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosságügyi Program
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szerződés, megállapodás a honlap szerkesztőjével, üzemeltetőjével
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentes honlapot használók száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások, pályázati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A létrehozott fejlesztés fenntartását a Karácsond Községi Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és helyi adóbevételeiből
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

0/1. Településszintű probléma

A	**Intézkedés címe:**	**Adatgyűjtés a célcsoportokat érintő problémákról**
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Adatbázisok létrehozása a hiányzó adatok tekintetében, szükség szerint fejlesztési lehetőségek bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatási Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatbázis létrehozása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Adatbázisok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás, saját anyagi forrás, pályázati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Adatbázisok folyamatos karbantartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

0/2. Településszintű probléma

A	**Intézkedés címe:**	**Egészségügyi szűrések**
B	Feltárt probléma megnevezése	Egészségügyi szolgáltatások hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Helyben elérhető szakorvosi ellátásjavítása, szűrővizsgálatok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szűrővizsgálatok, szakorvosi vizsgálatok feltételeinek megteremtése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Jelenléti ívek, fotók
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi forrás, pályázati feltételek, lehetőségek Humánerőforrás Egészségügyi szervezetek feladatvállalása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

0/3. Településszintű probléma

A	**Intézkedés címe:**	**Infrastrukturális fejlesztés**
B	Feltárt probléma megnevezése	A bel- és külterületi utak állapota nem megfelelő, csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési megoldások hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az utak, járdák javítása felújítása, kerékpárút építése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A település bel- és külterületi úthálózat felújítása, csapadékvízelvezetés kialakítása, kerékpárút-hálózat kiépítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	-Felújított úthálózat hossza -Csapadékvízelvezető-rendszer hossza
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Meglévő saját anyagi erőforrások, pályázati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati források folyamatos figyelemmel kísérése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Adatgyűjtés a célcsoportokat érintő problémákról	Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra.	Adatbázisok létrehozása a hiányzó adatok tekintetében, szükség szerint fejlesztési lehetőségek bővítése	Szociális Szolgáltatási Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Adatbázis létrehozása	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Adatbázisok száma	Humánerőforrás, saját anyagi forrás, pályázati erőforrások	Adatbázisok folyamatos karbantartása.	nem releváns
2	Infrastrukturális fejlesztés	A bel- és külterületi utak állapota nem megfelelő,	Az utak, járdák javítása felújítása, kerékpárút építése	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokument	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A település bel- és külterületi úthálózat felújítása, csapadékvízelvezetés kialakítása, kerékpárút-hálózat kiépítése.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	-Felújított úthálózat hossza - Csapadékvízelvezető-	Meglévő saját anyagi erőforrások, pályázati erőforrások	Pályázati források folyamatos figyelemmel kísérése	nem releváns

		csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési megoldások hiánya		umokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.					rendszer hossza			
3	Egészségügyi szűrések	Egészségügyi szolgáltatások hiánya	Helyben elérhető szakorvosi ellátásjavítása, szűrővizsgálatok szervezése	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szűrővizsgálatok, szakorvosi vizsgálatok feltételeinek megteremtése	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Jelenléti ívek, fotók	Pénzügyi forrás, pályázati feltételek, lehetőségek Humánerőforrás Egészségügyi szervezetek feladatvállalása	Fenntartható	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Egyenlő esélyekkel	A szegénység és a társadalmi kirekesztettség és az ebből eredő kockázatok.	Csökkenjen a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatainak száma. Adományosztások megszervezése. A szolgáltatáshiányok pótlása. Szakemberek hiánypótlása, valamint képzése az újonnan jelentkező társadalmi	Helyi rendelet, szociális szolgáltatástervezési koncepció	Nem releváns.	Szükséglet és igényfelmérés. Partnerek bevonása, kapcsolatfelvétel. Együttműködései megállapodások, szerződések megkötése.	Polgármester, Képviselőtestület, Integrált Szociális Intézmény	2028. 12. 31. (vasárnap)	-szakember toborzása, megtartása. - elérhető szolgáltatások köre bővül - többletszolgáltatásokhoz való hozzáféréssel csökken a társadalmi kirekesztődés	Humánerőforrás	Saját anyagi forrás megléte, Humánerőforrás biztosítás	Nem releváns

			problémák kezelésére.									
2	Élj egészségesen!	Mélyszegénységben élők egészségi állapota az életkörülményeik miatt romlik.	Egészségi állapot megőrzésének segítése, szűrővizsgálatok népszerűsítése	Helyi rendelet, költségvetési keret	Nem releváns.	-szűrővizsgálatok megszervezése, -széles körű tájékoztatás a vizsgálati lehetőségéről, -sportolási lehetőségek támogatása.	Karácsond Községi Önkormányzat képviselőtestülete, Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	A célcsoport tagjainak egészségi állapota stagnál, hosszú távon pedig javuló tendenciát mutat.	Meglévő saját humán, technikai és anyagi erőforrás.	Saját anyagi erőforrás megléte.	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Minden gyermek egyenlő	A hátrányos helyzetű gyermekek életmódbeli problémáinak kezelése, gondolkodásmódból eredő problémák, és az ebből eredő lemorzsolódás	Szemléletváltással a gyermekek szocializációjának elősegítése a szülők bevonásával lemorzsolódás veszélyének csökkentése	-Szociális és Szolgáltatástervezési koncepció, -Óvodai munkaterv/pedagógiai program	Nem releváns.	-Kapcsolaterősítése a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal, a jelzőrendszer tagjaival. -Előadások, foglalkozások tartása az óvodában, iskolában.	Polgármester, ISZI Család és Gyermekjóléti Szolgálat, óvoda, iskola	2028. 12. 31. (vasárnap)	-hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Pénzügyi és humán erőforrás	Fenntartható, humánerőforrás biztosítása	Nem releváns
2	Képes vagy máshogy élni!	A szülők általi negatív minta átörökítése,	Hátrányos helyzetből való kilépés, képességfejlesztés a szülői negatív minta felismeréséhez és elengedésére.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági	Komplex foglalkozások a szülők és gyermekek bevonásával Családlátogatások, segítő beszélgetések Támogatóprogramok:	Polgármester, megvalósításba bevont partnerek	2028. 12. 31. (vasárnap)	jelenléti ívek, fotók	Közösségi Ház, előadók, pénzügyi feltételek biztosítása	Szolgáltatások biztosításával fenntartható	nem releváns

		szocializációs hiányok.			Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	önismeret, önérvényesítés, jó gyakorlatok						
3	Gondtalan szünidő	A gyermekek szünidei elhelyezése sok család számára problémát okoz	A gyermekeket veszélyeztető körülmények (felügyelet nélkül hagyás stb.) elhárítása	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Új Roma S „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	-Igénylők beazonosítása -Szolgáltatást nyújtók beazonosítása - Koordináció, Egyeztetés	Karácsondi Művelődési Ház, Könyvtár, Információs és Közösségi Hely vezetője	2028. 12. 31. (vasárnap)	Gyermekfelügyeletet igénybe vevők száma (gyermek fő)	-Pályázatíró, intézményi közreműködők, pedagógusok (gyermekfelügyeletet ellátó személyek) - Foglalkozások anyagköltsége, pedagógusok bére, gyermekétkeztetés díja -Gyerekek elhelyezését szolgáló helyiség, udvar egyéb infrastruktúra	Ismételhető, ezáltal fenntartható	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők otthon és a	Munka és magánélet	A nők munkaerőpiaci integrációjának elősegítése,	Szociális Szolgáltatástervezési	Nemi Esélyegyen	-Korszerű, a munkaidő beosztásnak megfelelő bölcsődei óvodai intézményi háttér	Polgármester	2028. 12. 31.	- Alapdokumentumok módosítása -	-Pályázati lehetőségek - Hazai és saját	Monitoring, érdeklődés	Nem releváns

	munkában	egyensúlyának hiánya	családbarát munkahelyek, támogatása, esélyegyenlőségének növelése	Koncepció	lőségi Stratégia	kialakítása. -Atipikus foglalkoztatási munkaformák, illetve kötetlen munkaidő bevezetése, kisgyermekes nők önfoglalkoztatásának segítése. - Részmunkaidős foglalkoztatás támogatása kisgyermekes nők körében. -Családbarát munkahelyek kialakítására és elterjesztésére való igény és hajlandóság megteremtése.		(vasárnap)	Kialakított munkahelyek száma	költségvetési forrás	fenntartása, motiválás	
2	Agresszió nélkül…	Nagy fokú látencia a nőket érintő erőszak terén.	Az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása, illetve az állampolgári aktivitás fokozása a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével. Ennek érdekében szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal, Szociális Szolgáltat	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	-Problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzőrendszeri tagokkal való konzultáció révén. -Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása. -Elért	Polgármester, ISZI Család és Gyermekjóléti Szolgálat	2028. 12. 31. (vasárnap)	-Kimutatás készítése, jelzőrendszeri tagokkal történő minél több konzultáció megvalósulása. -Szakmai megbeszélések, tájékoztatások, előadások megvalósulása. -Pozitív visszajelzése	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

			tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása.	ástervezési Koncepcióval		eredmények hosszú távú fenntartása.			k a jelzőrendszeri tagoktól.			
3	Nem vagy egyedül!	Kisgyermekes nők elszigetelődése	A kisgyermekes és várandós anyák elszigetelődésének megelőzése. Hasznos időtöltés.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	-Baba-mama klub, kiscsoportos foglalkozások - Szabadidős programok szervezése -Közösségi programok,	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat, Mini Bölcsőde, Óvoda, Védőnő	2028. 12. 31. (vasárnap)	-Résztvevő kismamák, anyák száma, -Programok száma	-Humán erőforrás biztosítása, - Pályázati lehetőségekből anyagi fedezet biztosítása	Pályázati források segítségével folyamatos programok szervezése	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősödő társadalom-fókuszban az ellátórendszer	Öregedési index magas, természetes szaporodás csökken.	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása. Fiatalok bevándorlásának támogatása.	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024) -hez és összhangban áll azok céljaival.	-A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése. -Pályázat benyújtása a Faluház akadálymentesítésére és energetikai korszerűsítésére, majd a fejlesztések kivitelezésének megkezdése. - Minőségi szolgáltatások hosszú távú biztosítása, az	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	- Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővülése. - Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősek körében. - Fiatalok	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

						érintettek folyamatos tájékoztatása mellett. - Fiatalok anyagi támogatása			betelepülése, természetes szaporodás nő			
2	Együtt könnyebb!	Egyedül élők aránya magas, elmagányosodás jellemzi az időseket.	Idősek nagyobb mértékű bevonása a családi/közösségi életbe.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024) -hez és összhangban áll azok céljaival.	-Egyedül élő idősek felkutatása -Problémák beazonosítása - Korcsoport érdeklődési körének megfelelő műsorok, programok szervezése. - Mentálhigiénés segítség nyújtása szükség szerint.	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat, ISZI	2028. 12. 31. (vasárnap)	A nappali ellátásban résztvevők számának emelkedése	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	Közösségek fenntartása, működtetése, mely ismételhető	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Információ adatok a településen élő fogyatékkal élőkről	Fogyatékkal élőkre vonatkozó adatok hiánya	-Helyi esélyegyenlőségi információs adatgyűjtés adatelemző munkacsoport működésének további folytatása, működtetése - Kapcsolatfenntartás,	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Országos Fogyatékosságügyi Program (2016-2025)	- célcsoport felkutatása - munkaterv - kérdőívek szerkesztése - adatgyűjtés	Polgármester, megvalósításba bevont partnerek	2028. 12. 31. (vasárnap)	Kérdőívek, jelenléti ívek	Humánerőforrás	Folyamatosan fenntartható, adatok aktualizálható	Nem releváns

			célcsoport felkutatása									
2	Közintézmények akadálymentesítése	A meglévő középületek komplex akadálymentesítése nem megoldott.	Minden oktatási-, nevelési, egészségügyi és szociális közintézmény akadálymentessé tétele. Elősegíteni a fogyatékkal élők mindennapi életvitelét, a másoktól való függőséget csökkenteni.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Költségvetési keret	Országos Fogyatékosságügyi Program Országos településrendezési és építési követelmények	-A hiányosságok megszüntetése a lehetőségek függvényében. - Lehetőségekhez képest a meglévő közintézmények részben vagy teljesen akadálymentessé tétele.	Polgármester, Karácsond Községi Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Egyre több közintézmény épületei akadálymentesített	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások, pályázati erőforrások	Fenntartható, anyagi és szakmai feltételek megléte mellett	Nem releváns
3	Akadálymentes honlap	Látás és hallássérültek nem érik el az intézmények akadálymentes honlapját	Karácsond honlapjának akadálymentes használatának biztosítása. A gyengén látó személyek részére esélyegyenlőség növelése az információ jutásához.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Országos Fogyatékosságügyi Program	Szerződés, megállapodás a honlap szerkesztőjével, üzemeltetőjével	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Akadálymentes honlapot használók száma	Meglévő saját humán és anyagi erőforrások, pályázati erőforrások	A létrehozott fejlesztés fenntartását a Karácsond Községi Önkormányzat biztosítja a befolyó állami támogatásból és helyi adóbevételeiből	Nem releváns

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A

HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:
Tagok

- a település polgármestere,

- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

- A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről **a mindenkori polgármester** felel.:
- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden**,** az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.
A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Karácsond község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Karácsond község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 72/213. (06.25.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

-képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA